

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.06.2006
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	31.07.2006
Avaldamismärge:	

Lõhkematerjaliseadus¹

Vastu võetud 24.03.2004

[RT I 2004, 25, 170](#)

jõustumine 01.05.2004

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
08.03.2006	RT I 2006, 14, 112	06.04.2006
19.04.2006	RT I 2006, 21, 159	01.06.2006

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse reguleerimisala

(1) Käesolev seadus sätestab inimese, vara ja keskkonna ohutuse ning julgeoleku tagamise eesmärgil nõuded: 14.11.2013 16:01

Veaparandus - Parandatud ilmne ebatäpsus sõnas "eesmärgil" Riigi Teataja seaduse § 10 lõike 4 alusel.

- 1) lõhkematerjali ja pürotehnilise toote käitlemisele;
- 2) lõhkematerjali ja pürotehnilise toote käitlejale;
- 3) tsiviilotstarbeliseks kasutamiseks ettenähtud lõhkematerjalile ja pürotehnilisele tootele;
- 4) riikliku järelevalve teostamisele.

(2) Kui käesolevas seaduses ei sätestata teisiti, ei kohaldata käesolevat seadust kaitsejõudude, politsei, piirivalve ja riigi päästeasutuste ning riigikaitseliste õppeasutuste valduses olevale lõhkematerjalile ja pürotehnilisele tootele ja nende käitlemisele nimetatud asutuste vastutusel.

(3) Käesolevat seadust kohaldatakse relvaseaduses (RT I 2001, 65, 377; 88, 531; 102, 673; 2002, 29, 175; 53, 336; 61, 375; 63, 387; 110, 653; 2003, 66, 449; 88, 594; 2004, 2, 7) käsitletud lõhkeainet või pürotehnilist ainet sisaldavale laskemoonale selle tööstusliku valmistamise ulatuses.
[[RT I 2006, 14, 112](#)- jõust. 06.04.2006]

§ 2. Teiste õigusaktide kohaldamine

(1) Käesolevas seaduses käsitletud lõhkematerjali nõuetele vastavuse tõendamisele kohaldatakse toote nõuetele vastavuse tõendamise seadust (RT I 1999, 92, 825; 2003, 45, 308; 81, 543) käesolevast seadusest tulenevate erisustega.

(2) Lõhkematerjali ja pürotehnilise toote veole auto-, raudtee-, vee- ja õhustranspordiga kohaldatakse vastava veoliigi suhtes kehtestatud õigusakte, arvestades käesolevast seadusest tulenevaid erisusi.

(3) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse (RT I 2001, 58, 354; 2002, 53, 336; 61, 375; 2003, 20, 117; 78, 527) sätteid, arvestades käesolevast seadusest tulenevaid erisusi.

§ 3. Seaduses kasutatavad mõisted

(1) Käesolevas seaduses kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses:

- 1) *lõhkematerjal* on lõhkeaine ja lõhkeainet sisaldav toode, mida peetakse lõhkematerjaliks ÜRO ohtlike kaupade veoks antud soovitusel ja mis kuuluvad nimetatud soovitusel kohaselt esimesse ohuklassi;

- 2) *lõhkeaine* on keemiline ühend või ainete mehaaniline segu, mis võib füüsikalise mõjutuse, keemilise reaktsiooni või teise aine detonatsiooni toimel plahvatada õhuhapnikuta;
- 3) *ÜRO ohtlike kaupade veoks antud soovitus* on juhised, mida on andnud ÜRO Ohtlike Kaupade Transpordi Ekspertide Komitee (*United Nations Committee of Experts on the Transport of Dangerous Goods*) ja mis on esitatud ohtlike veoste rahvusvahelise autoveo Euroopa kokkuleppe (ADR) (RT II 1996, 29, 104) lisades;
- 4) *pürotehniline toode* on signaliseerimiseks, ilutulestiku korraldamiseks või muuks seda laadi otstarbeks ettenähtud pürotehnilist ainet sisaldav toode, mille koostise üks ainerühm on efektiivsed, millele võib olla lisatud või mille aktiveerimiseks saab kasutada paiskaineid, mis paiskavad efektiivsed ettenähtud suunas;
- 5) *pürotehniline aine* on aine või ainete segu, mis plahvatab või põleb õhuhapnikuta ja mille eesmärk on tekitada valgust, soojust, heli, suitsu, gaasi või muid nähtusi;
- 6) *lõhkematerjali käitlemine* on lõhkematerjali valmistamine, soetamine, võõrandamine, vedu, hoidmine, kasutamine, hävitamine ning pürotehnilise toote valmistamine;
- 7) *ohutus* on seisund, mis on saavutatud õnnetuse vältimiseks ja õnnetuse korral selle tagajärgedega toimetulekuks abinõusid rakendades;
- 8) *julgeolek* on seisund, mis on saavutatud, rakendades abinõusid, et vältida lõhkematerjali õiguskorrapärasest kasutamist;
- 9) *lõhketöö* on kontrollitav ja juhitud materjalide purustamine ning teisaldamine, struktuuri või vormi muutmine, seisilise laine tekitamine või lõhkematerjali hävitamine lõhkematerjali plahvatusel jõul.

(2) Käesolevas seaduses kasutatakse ka toote nõuetele vastavuse tõendamise seaduse mõisteid seal kasutatud tähenduses.

§ 4. Leitud ja pärand- või pankrotivaras oleva lõhkematerjali käitlemine

(1) Kui pankrotivara või pärandvara hulka kuulub lõhkematerjal või klassi IV või allklassi T1 pürotehniline toode, on Tehnilise Järelevalve Inspektsioonil õigus pöörduda kohtusse vara arvel selliste hoiumeetmete rakendamiseks, mis tagavad lõhkematerjali või pürotehnilise toote hoidmise kooskõlas käesoleva seaduse nõuetega. Majandus- ja kommunikatsiooniminister võib vajaduse korral kehtestada lõhkematerjali ja pürotehnilise toote hoiumeetmete rakendamise korra.

(2) Pankrotihaldur või pärija peavad pankrotivaras oleva või päritud lõhkematerjali või pankrotivaras oleva või päritud ohtlikus koguses pürotehnilise toote edasise käitlemise kooskõlastama Tehnilise Järelevalve Inspektsiooniga. Kui pankrotivaras või pärandvaras olevat lõhkematerjali või pürotehnilist toodet ei ole võõrandatud selle käitlemiseks õigustatud isikule kuue kuu jooksul pärast pankroti väljakuulutamist, pankroti raugemist või pärimistunnistuse väljaandmist, tuleb see käesoleva seaduse § 85 lõike 4 alusel sätestatud korras üle anda.

(3) Isik, kes on leidnud lõhkematerjali, peab sellest viivitamata teatama politseile. Leidja peab võimaluse korral tagama leiu säilimise leiukohal.

2. peatükk

LÕHKEMATERJAL JA SELLE TURULE LASKMINE

§ 5. Lõhkematerjalile kohaldatavad nõuded

(1) Lõhkematerjali käideldakse viisil, mis ohutusnõuete järgimise ning muude tavaliste ja tõenäoliste asjaolude korral võimaldab inimest, vara ja keskkonda ähvardava ohu muuta võimalikult väikseks ning aitab lõhkematerjali käitlemise ajal vältida inimesele, varale ja keskkonnale kahjustuse tekitamist.

(2) [Lõhkematerjalile ja selle märgistamisele kohaldatavad nõuded kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister](#).

§ 6. Lõhkematerjali rahvusvaheline klassifikatsioon ja sobivusrühmad

(1) Lõhkematerjali veol ja hoidmisel tekkida võiva õnnetuse laadi ja tagajärge arvestades jaotatakse lõhkematerjal allklassidesse. Erinevate allklasside lõhkematerjali koosveo ja -hoiu võimalikkuse järgi jaotatakse lõhkematerjal sobivusrühmadesse, arvestades lõhkematerjali rahvusvahelist klassifikatsiooni.

(2) Lõhkematerjali allklassi number ja sobivusrühma tähis moodustavad lõhkematerjali klassifikatsiooni koodi, mis kantakse lõhkematerjali pakendile ja lõhkematerjali transportivale veokile paigaldatavatele ohumärgistele.

(3) [Lõhkematerjali jaotuse allklassidesse ja sobivusrühmadesse kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister](#).

§ 7. Plastiline lõhkeaine

(1) Plastiliste lõhkeainete avastamiseks nende märkimise konventsioonis (RT II 1995, 41, 172) käsitletud plastiline lõhkeaine märgistatakse kooskõlas nimetatud konventsiooniga.

(2) Märgistamata plastiliste lõhkeainete tsiviilotstarbeline käitlemine on keelatud.

§ 8. Lõhkematerjali turule laskmine

Lõhkematerjali võib turule lasta üksnes siis, kui:

- 1) see vastab õigusaktides sätestatud nõuetele;
- 2) selle nõuetele vastavus on käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktis sätestatud korras tõendatud.

§ 9. Lõhkematerjali nõuetele vastavuse tõendamine

(1) Lõhkematerjali nõuetele vastavuse tõendamise tagab lõhkematerjali tootja või tootja volitatud esindaja.

(2) [Lõhkematerjali nõuetele vastavuse tõendamise korra ja vastavushindamise protseduurid kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister.](#)

§ 10. Teavitatud asutus

(1) Teavitatud asutus on tunnustatud asutus, kellel on õigus teha lõhkematerjali nõuetele vastavuse hindamiseks ja tõendamiseks vajalikke vastavushindamise protseduure kooskõlas käesoleva seaduse § 9 lõike 2 alusel kehtestatud õigusaktiga.

(2) Teavitatud asutusele tegutsemise õiguse andmisele ja kehtetuks tunnistamisele ning peatamisele, samuti teavitatud asutusena tegutsemisele ja tema üle riikliku järelevalve teostamisele kohaldatakse toote nõuetele vastavuse tõendamise seadust, arvestades käesolevast seadusest tulenevaid erisusi.

§ 11. Teavitatud asutusele esitatavad nõuded

(1) Teavitatud asutus peab vastama tunnustatud asutuse kohta toote nõuetele vastavuse tõendamise seaduses sätestatud nõuetele järgmistele erisustega:

- 1) olema lõhkematerjali nõuetele vastavuse tõendamiseks akrediteeritud vastavalt toote nõuetele vastavuse tõendamise seadusele;
- 2) omama kogu teavitatud asutusena tegutsemise aja jooksul kehtivat ja käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud tingimuste kohast vastutuskindlustust, välja arvatud kui teavitatud asutuse tegevuse eest vastutab otseselt riik;
- 3) omama juurdepääsu lõhkematerjali nõuetele vastavuse hindamiseks ja tõendamiseks vajalikele seadmetele;
- 4) tagama kontrolli teostavate töötajate erapooletuse, kusjuures nende töötasu ei tohi sõltuda tehtud katsete arvust ega tulemustest;
- 5) tagama, et tema töötajad hoiavad ametiülesannete täitmisel teatavaks saanud teabe konfidentsiaalsena, kui seadus ei näe ette selle teabe avalikustamist.

(2) Teavitatud asutusena tegutsemisest tekkida võiva kahju hüvitamiseks peab teavitatud asutusel olema vastutuskindlustus, mis vastab järgmistele tingimustele:

- 1) kindlustusleping hõlmab teavitatud asutuse kohustuse rikkumisest tekkinud kahju;
- 2) kindlustussumma alampiir ühe kindlustusjuhtumi kohta on vähemalt 1 miljon krooni.

3. peatükk LÕHKEMATERJALISEKTORI ETTEVÕTJA

§ 12. Lõhkematerjalisektori ettevõtja ja talle esitatavad nõuded

(1) Lõhkematerjalisektori ettevõtja käesoleva seaduse tähenduses on isik, kellel on tegevusluba lõhkematerjali käitlemiseks.

(2) Lõhkematerjalisektori ettevõtjal peavad olema vajalikud vahendid ja personal, et tagada lõhkematerjali käitlemisel ohutus ja julgeolek.

§ 13. Lõhkematerjalisektori ettevõtja kohustused

(1) Lõhkematerjalisektori ettevõtja peab käesoleva seaduse §-des 61–64 nimetatud isikute nimekirja. Nimekirjas märgitakse isiku ees- ja perekonnanimi, isikukood ning elukoht.

(2) Kui tegevusala eeldab lõhkematerjalilao olemasolu, esitab lõhkematerjalisektori ettevõtja Tehnilise Järelevalve Inspeksioonile kinnituse lao nõuetele vastavuse kohta. Kinnituses on märgitud lõhkematerjalilao aadress ja kontakttelefon ning vahendid, millega tagatakse valve ja kaitse. Kui lõhkematerjalisektori ettevõtjal ei ole lõhkematerjaliladu, esitab ta koopia lepingust, millest nähtub asjakohase lao kasutamise õigus.

(3) Lõhkematerjalisektori ettevõtja teeb lõhkematerjali õiguspärasest valdusest väljumise juhtumi viivitamata teatavaks sündmuse toimumiskohajärgsele politseile ja Tehnilise Järelevalve Inspeksioonile.

(4) Lõhkematerjalisektori ettevõtja teavitab lõhkematerjali käitlemisel toimunud õnnetusest ja muudest vahejuhtumitest, millega kaasnes ohtlik situatsioon, viivitamata Tehnilise Järelevalve Inspeksiooni ning kui lõhkematerjali käitlemisega kaasnes inimese tervisekahjustus või surm või varalise kahju tekitamine kolmandale isikule, siis ka asukohajärgset politseid. Lõhkematerjalisektori ettevõtja peab kirjalikku arvestust lõhkematerjali käitlemisega kaasnenud ohtlike situatsioonide kohta käesoleva paragrahvi lõikes 7 nimetatud korras.

(5) Lõhkematerjalisektori ettevõtja peab lõhkematerjali käibe kohta lõhkematerjali arvestusraamatut käesoleva paragrahvi lõike 7 alusel kehtestatud korras. Lõhkematerjali arvestusraamatut tuleb säilitada vähemalt kümme aastat viimase sissekande tegemise päevast arvates. Tegevuse lõpetamisel annab lõhkematerjalisektori ettevõtja arvestusraamatu üle Tehnilise Järelevalve Inspeksioonile.

(6) Lõhkematerjalisektori ettevõtja teavitab kirjalikult Tehnilise Järelevalve Inspeksiooni käesoleva seaduse § 15 lõike 3 punktides 2 ja 3 nimetatud andmete muutumisest nende muutumise päevast arvates viie tööpäeva jooksul.

(7) [Lõhkematerjali käitlemise ja arvestuse korra kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister.](#)

(8) Oma valitsemisalas käideldava lõhkematerjali käitlemise ja arvestuse korra võivad kehtestada siseminister ja kaitseminister.

§ 14. Lõhkematerjali käitlemise luba

(1) Lõhkematerjali käitlemise luba (edaspidi *käitlemisluba*) annab nõuetekohase tehnilise varustatuse ja personali olemasolu korral õiguse lõhkematerjali:

- 1) ja pürotehnilise toote valmistamiseks;
- 2) hoidmiseks;
- 3) kasutamiseks;
- 4) soetamiseks ja võõrandamiseks.

(2) [Käitlemisloale esitatavad nõuded kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister .](#)

§ 15. Käitlemisloa taotlemine

(1) Käitlemisloa võib taotleda ettevõtja, kes on Eesti kodanik või Eestis registreeritud või asutamisel olev juriidiline isik, kelle põhikirjas on märgitud vähemalt üks käesoleva seaduse § 14 lõikes 1 nimetatud tegevusala.

(2) Käitlemisloa saamiseks esitatakse Tehnilise Järelevalve Inspeksioonile avaldus, milles sisalduvad järgmised andmed:

- 1) soovitud tegevusala;
- 2) tegevuskoht või tegevuskohad;
- 3) soovitud käitlemisloa kehtivusaeg, kui see on lühem kui viis aastat.

(3) Avaldusele lisatakse:

- 1) ühingu- või asutamislepingu ja põhikirja ära kiri;
- 2) andmed nende isikute kohta, kellel on lähtuvalt varalisest osalusest või ametipositsioonist õigus mõjutada ettevõtte tegevust (näiteks äriühingu nende osanike või aktsionäride nimekiri, kellel on üle 5 protsendi aktsia- või osakapitalist, ning äriühingu juhatuse ja nõukogu liikmete nimekiri, kus on märgitud füüsilise isiku ees- ja perekonnanimi, isikukood, selle puudumise korral sünniaeg, ja elukoht ning juriidilise isiku täielik nimi, asukoht ja äriregistrikood);
- 3) käesoleva seaduse §-s 62 nimetatud lõhkematerjali käitlemise korraldaja andmed (ees- ja perekonnanimi, isikukood, selle puudumise korral sünniaeg, ning elukoht ja kontakttelefon) ja tema pädevust tõendava dokumendi koopia ning ülevaade käesoleva seaduse täitmiseks vajalikest tehnilistest lahendustest.

(4) Käitlemisloa taotlemisel tuleb tasuda riigilõiv.

(5) Käesoleva seaduse §-s 21 nimetatud lõhkematerjali käitlemislubade komisjonil (edaspidi *komisjon*) on õigus käitlemisloa taotlejalt käitlemisloa andmise, selle kehtivuse pikendamise või peatamise või käitlemisloa kehtetuks tunnistamise otsustamiseks nõuda lisaandmete või -dokumentide esitamist.

§ 16. Käitlemisloa taotluse menetlus

(1) Käitlemisloa andmise otsustab, käitlemisloa annab ja seda muudab ning loa kehtivust pikendab komisjon vastava taotluse ning kõigi nõutud dokumentide laekumise päevast arvates 30 päeva jooksul. Käitlemisloa kehtivuse peatab ja tunnistab kehtetuks komisjon vastava aluse tekkimisest teadaasaamisest arvates 30 päeva jooksul.

(2) Käitlemisloa taotleja kohta vormistatakse toimik, kus säilitatakse kõik materjalid käitlemisloa andmise ja andmisest keeldumise, muutmise, kehtivuse pikendamise ja peatamise, käitlemisloa kehtetuks tunnistamise ning käitlemisloa saanud isiku tegevuse kontrollimise kohta.

§ 17. Käitlemisloa kehtivus

(1) Käitlemisloa antakse kuni viieks aastaks või ajutise kohustuse või ülesande täitmise ajaks, kui selleks kulub aega vähem kui üks aasta.

(2) Käitlemisloa kehtivuse pikendamiseks esitatakse vastav taotlus vähemalt üks kuu enne käitlemisloa kehtivusaja lõppemist. Käitlemisloa kehtivuse pikendamise taotluses tuleb esitada kõik käesoleva seaduse § 15 lõigetes 2 ja 3 nimetatud andmed, mida ei ole eelnevalt esitatud.

§ 18. Käitlemisloa andmisest või selle kehtivuse pikendamisest keeldumine

Komisjon võib käitlemisloa andmisest või selle kehtivuse pikendamisest keelduda, kui:

- 1) taotlus ei vasta nõuetele ja puuduste kõrvaldamiseks antud tähtajaks ei ole puudusi kõrvaldatud;
- 2) taotlejal ei ole sellel tegevusalal tegutsemiseks piisavalt tehnilisi võimalusi või ei ole lõhkematerjali käitlemise korraldajat;
- 3) taotleja on esitanud valeandmeid, millel on oluline tähtsus loa andmise või kehtivuse pikendamise otsustamisel;
- 4) taotlejal või tema isikul, keda on nimetatud käesoleva seaduse § 15 lõike 3 punktis 2 või §-des 61–64, on karistusregistri andmetel karistus süüteo eest, mis pandi toime lõhkematerjali, pürotehnilist toodet, laskemoona või tulirelva kasutades;
- 5) käitlemisloa andmine võib kahjustada julgeolekut;
- 6) taotlejale on lisakaristusena mõistetud karistusseadustiku (RT I 2001, 61, 364; 2002, 86, 504; 82, 480; 105, 612; 2003, 4, 22; 83, 557; 90, 601; 2004, 7, 40) §-s 49 nimetatud tegutsemiskeeld ja see on kandmata;
- 7) taotlejal on maksuvõlgnõue ja ta ei ole võlga tasunud kahe kuu jooksul, arvates päevast, millal Maksu- ja Tolliamet tegi võlgnõue kohta ettekirjutuse või tegi võlgnõue teatavaks;
- 8) taotlejale varem väljaantud lõhkematerjali käitlemisloa on käesoleva seaduse § 19 lõike 1 punktide 1–5 alusel kehtetuks tunnistatud ja sellest on möödunud vähem kui kaks aastat.

§ 19. Käitlemisloa kehtivuse peatamise ja kehtetuks tunnistamise alused

(1) Komisjon tunnistab käitlemisloa kehtetuks, kui seda taotleb loa omaja või kui:

- 1) käitlemisloa taotlemisel on esitatud valeandmeid, millel oli oluline tähtsus loa andmise või kehtivuse pikendamise otsustamisel;
- 2) lõhkematerjaliga on tehtud toiming, mis väljub käitlemisloaga lubatud või sellega seonduva tegevuse raamest;
- 3) käitlemisloa omaja on rikkunud käesoleva seaduse või selle alusel kehtestatud õigusaktide nõudeid;
- 4) käitlemisloa omaja kohta on jõustunud käesoleva seaduse §-s 83 nimetatud otsus;
- 5) käitlemisloa omaja ei võimalda riikliku järelevalve teostamist oma tegevuse üle;
- 6) käitlemisloa omaja ei vasta enam käitlemisloa andmise aluseks olnud nõuetele.

(2) Komisjon võib käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 2–5 nimetatud käitlemisloa kehtetuks tunnistamise aluse ilmnemisel või kui ettevõtja ei ole aasta jooksul käitlemisloal nimetatud tegevusalal tegutsenud, käitlemisloa kehtivuse kas osaliselt või täielikult peatada.

§ 20. Käitlemisloa kehtivuse lõppemise või peatamise ja käitlemisloa kehtetuks tunnistamise tagajärjed

(1) Käitlemisloa kehtivuse lõppemise või peatamise või käitlemisloa kehtetuks tunnistamise korral peab käitlemisloa omaja tagama tema valduses oleva lõhkematerjali hoiule andmise selleks õigustatud isikule või tagama lõhkematerjali nõuetekohase valve ja kaitse kuni lõhkematerjali võõrandamiseni või hävitamiseni.

(2) Lõhkematerjal antakse hoiule, seda veetakse, hoitakse ja valvatakse ning lõhkematerjal tagastatakse peatatud või kehtetuks tunnistatud käitlemisloa omaja kulul.

(3) Kui käitlemisloa kehtivus on peatatud, võib loa omaja tegevust jätkata komisjoni loal, kui on kõrvaldatud või on ära langenud käitlemisloa kehtivuse peatamise aluseks olnud asjaolu.

(4) Kui käitlemisloa peatamise aluseks olnud asjaolu ei ole käitlemisloa kehtivuse peatamise tähtaja jooksul kõrvaldatud või ära langenud, tunnistab komisjon käitlemisloa kehtetuks.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud nõude täitmiseks võib Tehnilise Järelevalve Inspeksioon rakendada sunniraha või asendustäitmist asendustäitmise ja sunniraha seaduses (RT I 2001, 50, 283; 94, 580) sätestatud korras.

§ 21. Komisjon

(1) Komisjon on Tehnilise Järelevalve Inspeksiooni juurde valitsusasutuste esindajatest moodustatud organ, kelle ülesanded on käitlemisloa andmine, muutmine, kehtivuse peatamine ja pikendamine ning käitlemisloa kehtetuks tunnistamine.

(2) Komisjoni kuuluvad Politseiameeti, Päästeameeti, Kaitsepolitseiameeti, Kaitsejõudude Peastaabi ja Tehnilise Järelevalve Inspektsiooni esindajad. Nimetatud valitsusasutused nimetavad komisjoni liikmeks vähemalt kaks esindajat, kellest üks on asendusliige.

(3) Komisjon koguneb vastavalt vajadusele. Komisjoni asjaajamist korraldab Tehnilise Järelevalve Inspektsioon.

(4) Komisjoni otsuse võib vaidlustada, esitades komisjonile vaide vastavalt haldusmenetluse seadusele või pöördudes kaebusega halduskohtusse vastavalt halduskohtumenetluse seadustikule (RT I 1999, 31, 425; 33, õiend; 40, õiend; 96, 846; 2000, 51, 321; 2001, 53, 313; 58, 355; 2002, 29, 174; 50, 313; 53, 336; 62, 376; 2003, 13, 67; 23, 140).

(5) [Komisjoni moodustamis- ja töökorra kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister](#) .

4. peatükk LÕHKEMATERJALI VALMISTAMINE

1. jagu Lõhkematerjali valmistamine ja pakendamine

§ 22. Lõhkematerjali valmistamine

(1) Käesoleva seaduse tähenduses loetakse lõhkematerjali valmistamiseks igat tegevust, mille tulemusena valmib lõhkematerjal, sealhulgas lõhkematerjali vormimist, lõhkematerjali komponentide segamist, lõhkematerjali pakkimist ja lõhkamisvahendisse paigutamist.

(2) Lõhkematerjali võib valmistada lõhkematerjalisektori ettevõtja käesoleva seaduse nõuetele vastavas lõhkematerjalitehas. Lihtlõhkeainet võib käesoleva seaduse §-st 23 tulenevalt valmistada ka lõhketööde tegemise kohas.

§ 23. Lihtlõhkeaine valmistamine

(1) Lihtlõhkeaine käesoleva seaduse tähenduses on lõhkeaine, mis saadakse ammoniumnitraadi segamisel vedelate või tahkete põlevkomponentidega.

(2) Lihtlõhkeaine valmistamist lõhketööde tegemise kohal võib alustada, kui Tehnilise Järelevalve Inspektsiooni ametiisik on kontrollinud lõhkeaine valmistamise kohta ning tuvastanud, et lihtlõhkeaine valmistamise tingimused ja lihtlõhkeaine valmistamiseks kasutatava tooraine hoidmise tingimused on käesolevast seadusest tulenevate ohutusnõuetega kooskõlas.

(3) Lihtlõhkeainet võib lõhketööde tegemise kohas valmistada käesoleva seaduse §-s 62 nimetatud lõhkematerjali käitlemise korraldaja järelevalve all.

§ 24. Lõhkematerjali pakendamine

(1) Lõhkematerjali välispakend valmistatakse sellisest materjalist ja suletakse sellisel viisil, mis normaalsete veo- ja hoiutingimuste korral esineva vibratsiooni, temperatuuri kõikumise, niiskuse ja rõhu toimel sisepakendist selle sisu väljatuleku ära hoiab.

(2) Pakendi väliskülgedel ei tohi olla lõhkematerjali jälgi.

(3) Pakendi osad, mis on vahetus kokkupuutes lõhkematerjaliga, ei tohi sellega keemiliselt reageerida. Vajaduse korral kaetakse või töödeldakse pakendi siseküljed keemilist reageerimist välistava ainega.

2. jagu Lõhkematerjalitehas

§ 25. Lõhkematerjalitehas

(1) Lõhkematerjalitehas käesoleva seaduse tähenduses on lõhkematerjali valmistamiseks ettenähtud ja kohandatud ehitise või ehitiste kompleks.

(2) Lõhkematerjalitehasest tehtavatest ümberehitustest, seadmete vahetamisest ja tootmistehnoloogia muutmisest tuleb viivitamata teavitada Tehnilise Järelevalve Inspektsiooni.

(3) [Lõhkematerjalitehasel esitatavad nõuded kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister](#) .

§ 26. Lõhkematerjalitehase ehitusluba

(1) Lõhkematerjalitehase ehitamiseks peab olema ehitusluba, mis antakse ehitusseaduse (RT I 2002, 47, 297; 99, 579; 2003, 25, 153) kohaselt, arvestades käesolevast seadusest tulenevaid erisusi.

(2) Ehitusloa taotlusele lisatakse peale ehitusseaduses nõutud dokumentide ka lõhkematerjalitehase ja selle juurde kuuluva lõhkematerjalilao asukoha ning neid ümbritseva maa-ala plaan, mille mõõtkava on 1:20000. Plaan hõlmab lõhkematerjalitehase ja -lao ohuala, mille suurus peab olema arvutatud, lähtudes võimalikust plahvatuses tekkiva lööklaine maksimaalsest ulatusest. Plaanil kujutatakse ohualasse jäävaid hooneid ja rajatisi ning märgitakse nende otstarve.

§ 27. Lõhkematerjalitehase projekteerimise üldnõuded

(1) Lõhkematerjalitehase projekteerimisel järgitakse planeerimisseaduse (RT I 2002, 99, 579) ja ehitusseaduse nõudeid ning arvestatakse tervisekaitse-, keskkonnakaitse- ja tuleohutusnõudeid.

(2) Lõhkematerjalitehase projekteerimisel tuleb:

- 1) selgitada abinõud, mis võimaldavad lõhkematerjali valmistamise ajal vältida plahvatust ja leevendada võimaliku õnnetuse tagajärgi;
- 2) arvestada, et tehase asukoha valik ja ehitiste paigutus oleks kooskõlas ohutusnõuetega;
- 3) arvestada, et tehase territooriumi ja ehitiste paigutus võimaldaks avarii korral vältida ohtlike ainete sattumist keskkonda;
- 4) lähtuda käesoleva seaduse ja ehitusloa taotlemisel ehitusprojektile esitatavatest nõuetest.

(3) [Lõhkematerjalitehase projektile kohaldatavad nõuded kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister](#) .

§ 28. Lõhkematerjalitehase kasutusele võtmine

(1) Lõhkematerjalitehase kasutusele võtmiseks peab olema ehitise kasutusluba, mis väljastatakse ehitusseaduse kohaselt, arvestades käesolevast seadusest tulenevaid erisusi.

(2) Ehitise kasutusloa taotlusele lisatakse peale ehitusseaduses nimetatud dokumentide ka lõhkematerjalitehase käitamisluba.

§ 29. Lõhkematerjalitehase käitamisluba

Lõhkematerjalitehase käitamisluba on nõutav järgmistel juhtudel:

- 1) lõhkematerjalitehase käivitamisel;
- 2) lõhkematerjalitehase laiendamisel;
- 3) lõhkematerjalitehase tehnoloogia muutmisel;
- 4) lõhkematerjalitehase taaskäivitamisel.

§ 30. Lõhkematerjalitehase käitamisloa taotlemine

(1) Lõhkematerjalitehase käitamisloa saamiseks esitatakse taotlus Tehnilise Järelevalve Inspeksioonile koos järgmiste dokumentide ja andmetega:

- 1) lõhkematerjalitehase ehitusluba või taaskäivitamise korral ehitise kasutusluba;
- 2) lõhkematerjalitehase projekt;
- 3) lõhkematerjalitehase maa-ala plaan, mis on kooskõlas käesoleva seaduse § 26 lõikes 2 sätestatud nõuetega;
- 4) lõhkematerjali nimetus, valmistamistehnoloogia ja vastavushindamise protseduuri kirjeldus ning maksimaalne aastane tootmismahut;
- 5) lõhkematerjali valmistamisel kasutatavate ainete nimetused ja nende omadusi kirjeldavad andmed.

(2) Lõhkematerjalitehase käitamisloa taotlemisel tasutakse riigilõiv.

(3) Tehnilise Järelevalve Inspeksioon võib vajaduse korral nõuda lisadokumentide ja -andmete esitamist.

§ 31. Lõhkematerjalitehase käitamisloa andmine

(1) Lõhkematerjalitehase käitamisloa andmiseks moodustab Tehnilise Järelevalve Inspeksioon tehase vastuvõtukomisjoni. Tehase vastuvõtukomisjoni kuulub esindaja Tehnilise Järelevalve Inspeksioonist, Tööinspeksioonist, Tervisekaitseinspeksioonist ning tehase asukohajärgsest politseiprefektuurist ja päästeasutusest. Tehase vastuvõtukomisjoni esimeheks on Tehnilise Järelevalve Inspeksiooni esindaja.

(2) Lõhkematerjalitehase käitamisloa andmise otsustab käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel moodustatud tehase vastuvõtukomisjon vastava taotluse ja muude nõutud dokumentide laekumise päevast arvates 30 päeva jooksul.

(3) Lõhkematerjalitehase käitamisloa andmise otsustamiseks kontrollib tehase vastuvõtukomisjon lõhkematerjalitehase vastavust õigusaktides sätestatud nõuetele, samuti ehitusloast ja ehitusprojektist kinnipidamist.

(4) Lõhkematerjalitehase käitamisloa andmisest võib keelduda, kui:

- 1) käitamisloa taotlus ei ole nõuetekohane ja puudusi ei ole ettenähtud tähtjaks kõrvaldatud;
- 2) lõhkematerjalitehase käikulaskmisel ei ole tagatud inimese, vara või keskkonna ohutus ega julgeolek.

(5) Enne lõhkematerjalitehase käitamisloa väljastamist võib anda ajutise käitamisloa seadmete katsetamiseks ja optimaalsesse töörežiimi viimiseks. Ajutine käitamisluba antakse lõhkematerjalitehase või selle osa kohta kuni kolmeks kuuks.

(6) Käesolevas paragrahvis sätestatud komisjoni otsuse võib vaidlustada, esitades komisjonile vaide vastavalt haldusmenetluse seadusele või pöördudes kaebusega halduskohtusse vastavalt halduskohtumenetluse seadustikule.

§ 32. Lõhkematerjalitehase sulgemine

(1) Kui lõhkematerjali valmistamine lõhkematerjalitehases otsustatakse lõpetada, teatab lõhkematerjalisektori ettevõtja sellest Tehnilise Järelevalve Inspeksioonile hiljemalt kaks nädalat enne lõhkematerjalitehase sulgemist.

(2) Pärast lõhkematerjali valmistamise lõpetamist lõhkematerjalitehases annab lõhkematerjalisektori ettevõtja kolme kuu jooksul Tehnilise Järelevalve Inspeksioonile üle lõhkematerjali arvestusraamatud kuni viimase kümne aasta kohta.

(3) Kui lõhkematerjali valmistamine lõhkematerjalitehases on peatunud tehnilistel põhjustel ja seda ei ole taaskäivitatud kolme kuu jooksul, arvates lõhkematerjali valmistamise peatumisest, peab lõhkematerjalisektori ettevõtja sellest viivitamata teatama Tehnilise Järelevalve Inspeksioonile.

§ 33. Lõhkematerjalitehase taaskäivitamine

Lõhkematerjalitehase taaskäivitamiseks tuleb taotleda uus käitamisluba järgmistel juhtudel:

- 1) kui lõhkematerjalitehases ei ole lõhkematerjali valmistatud kauem kui üks aasta või
- 2) kui lõhkematerjalitehases on tehtud olulisi ümberehitusi ning selle tõttu on muutunud tootmistehnoloogia.

5. peatükk LÕHKEMATERJALI HOIDMINE

§ 34. Lõhkematerjali hoidmise nõuded

(1) Lõhkematerjali tuleb hoida tingimustes, mis tagavad selle säilimise ja ohutuse ning välistavad lõhkematerjali kättesaadavuse kõrvalistele isikutele. Lõhkematerjali ei tohi jätta valveta.

(2) Lõhkematerjali võib hoida lõhkematerjalilaos, konteinerhoidlas, hoiupunktis või seifis. Lõhketöö tegemise kohas võib lõhkematerjali hoida käesoleva seaduse § 41 lõikes 4 sätestatud korras.

§ 35. Lõhkematerjaliladu

(1) Lõhkematerjaliladu käesoleva seaduse tähenduses on lõhkematerjali alaliseks või ajutiseks hoidmiseks ettenähtud pealmaaladu, allmaaladu või liikuv lõhkematerjaliladu.

(2) Pealmaaladu käesoleva seaduse tähenduses on ehitise või ehitiste kompleks, mille hoidla alus on maapinnaga ühel tasandil või süvistatud maasse kuni hoidla karniisini.

(3) Allmaaladu käesoleva seaduse tähenduses on allmaarajatis, kus hoidla asub selleks rajatud allmaakaevetõnnes, kambris või nišis. Allmaalao osaks loetakse ka vahetult allmaalattu viivad kaevetõnnes.

(4) Liikuv lõhkematerjaliladu käesoleva seaduse tähenduses on lõhkematerjali hoidmiseks ja mootorsõidukiga teisaldamiseks ettenähtud ajutine hoidla.

(5) Hoidla käesoleva seaduse tähenduses on lõhkematerjali hoidmiseks kohandatud ruum.

§ 36. Lõhkematerjalilaole esitatavad nõuded

(1) Lõhkematerjalilao asukohta määrates tuleb arvestada, et võimaliku õnnetuse korral oleks tagatud väljaspool ohuala asuvate inimeste, vara ja keskkonna ohutus. Liikuva lõhkematerjalilao asukoht käesoleva seaduse tähenduses on lõhkematerjaliga auto või haagise parkimiskoht.

(2) Lõhkematerjalilao, välja arvatud liikuva lõhkematerjalilao, kohta peab olema koostatud lõhkematerjalilao pass. Lõhkematerjalilao pass on lõhkematerjalilao omaniku või valdaja poolt allkirjastatud dokument, milles esitatakse järgmised andmed lao kohta:

- 1) aadress,
- 2) asukoha maa-ala plaan mõõtkavas 1:50000, millel nähtuvad ohuala ja ohualasse jäävad ehitised ning nende otstarve;
- 3) lao plaan mõõtkavas 1:1000;
- 4) kõigi ehitiste plaanid mõõtkavas 1:100;
- 5) andmed hoidlate mahutavuse kohta ja üldmahutavus vastavalt lõhkematerjalide allklasside ja sobivusrühmade järgi.

(3) Tagada tuleb lõhkematerjalilao valve. Valverežiimi ja valvurite arvu määrab lao omanik kooskõlastatult lao asukohajärgse politseiga. Politseil on õigus nõuda valvurite arvu suurendamist või valverežiimi muutmist.

(4) [Lõhkematerjalilao projektile ja lõhkematerjalilaole esitatavad nõuded kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister](#).

§ 37. Lõhkematerjalilao ehitisluba

(1) Lõhkematerjalilao ehitamiseks peab olema ehitisluba, mis väljastatakse ehitusseaduse kohaselt, arvestades käesolevast seadusest tulenevaid erisusi.

(2) Ehitusloa taotlusele lisatakse peale ehitusseaduses ettenähtud dokumentide ka lõhkematerjalilao asukoha ja seda ümbritseva maa-ala plaan mõõtkavas 1:20000. Plaan hõlmab lõhkematerjalilao ohuala, mille suurust arvatades lähtutakse võimalikust plahvatusest tekkiva lööklaine maksimaalsest ulatusest. Plaanil kujutatakse ohualasse jäävad ehitised ning märgitakse nende kasutusotstarve.

(3) Allmaalao kohta kohaldatakse kaevandamiseseadust (RT I 2003, 20, 118), arvestades käesolevast seadusest tulenevaid erisusi.

§ 38. Lõhkematerjalilao kasutusluba

(1) Ehitise lõhkematerjalilao kasutusele võtmiseks ja kasutamiseks peab olema ehitise kasutusluba, mis väljastatakse ehitusseaduse kohaselt, arvestades käesolevast seadusest tulenevaid erisusi.

(2) Kasutusloa taotlusele lisatakse peale ehitusseaduses ettenähtud dokumentide ka lõhkematerjalilao käitamisluba.

§ 39. Lõhkematerjalilao käitamisluba

(1) Lõhkematerjalilao käitamisluba annab õiguse kasutada ehitist lõhkematerjalilao. Lõhkematerjalilao käitamisooga nähakse ette lõhkematerjalilao hoitava lõhkematerjali maksimaalne kogus allklasside ja sobivusrühmade järgi ning lõhkematerjali hoidmise tähtaeg.

(2) Lõhkematerjalilao käitamisluba on nõutav ehitise lõhkematerjalilao kasutusele võtmisel ja lõhkematerjalilao rekonstrueerimise järel taaskasutusele võtmisel.

(3) Lõhkematerjalilao käitamisluba taotlemisel esitatakse Tehnilise Järelevalve Inspeksioonile järgmised dokumendid:

- 1) lõhkematerjalilao pass;
- 2) lõhkematerjalilao projekt.

(4) Lõhkematerjalilao käitamisluba taotlemisel tasutakse riigilõiv.

(5) Tehnilise Järelevalve Inspeksioon võib vajaduse korral nõuda lisadokumentide või -andmete esitamist.

§ 40. Lõhkematerjalilao käitamisluba andmine

(1) Lõhkematerjalilao käitamisluba andmiseks moodustab Tehnilise Järelevalve Inspeksioon lao vastuvõtukomisjoni. Lao vastuvõtukomisjoni kuulub esindaja Tehnilise Järelevalve Inspeksioonist, Tööinspeksioonist, Tervisekaitseinspeksioonist ning lao asukohajärgsest politseiprefektuurist ja päästeasutusest. Lao vastuvõtukomisjoni esimeheks on Tehnilise Järelevalve Inspeksiooni esindaja.

(2) Lõhkematerjalilao käitamisluba andmise otsustab käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel moodustatud lao vastuvõtukomisjon vastava taotluse ja muude nõutud dokumentide laekumise päevast arvates 30 päeva jooksul.

(3) Lõhkematerjalilao käitamisluba andmise otsustamisel kontrollib lao vastuvõtukomisjon lõhkematerjalilao vastavust õigusaktides sätestatud nõuetele.

(4) Lõhkematerjalilao käitamise andmisest võib keelduda, kui on alust arvata, et asjaomase ehitise kasutamisel lõhkematerjalilao ei ole tagatud õigusaktides sätestatud nõuete täitmine.

(5) Käesolevas paragrahvis sätestatud komisjoni otsuse võib vaidlustada, esitades komisjonile vaide vastavalt haldusmenetluse seadusele või pöördudes kaebusega halduskohtusse vastavalt halduskohtumenetluse seadustikule.

§ 41. Lõhkematerjali hoidmine väljaspool lõhkematerjaliladu

(1) Konteinerhoidlas või hoiupunktis võib lõhkematerjali hoida lõhketöö tegemise õigust omav lõhkematerjalisektori ettevõtja Tehnilise Järelevalve Inspeksiooni vastava loa olemasolu korral ja kooskõlas Tehnilise Järelevalve Inspeksiooni poolt heakskiidetud lõhkematerjali hoidmise korraga.

(2) Konteinerhoidlas, hoiupunktis või seifis lõhkematerjali hoidmiseks esitatakse taotlus Tehnilise Järelevalve Inspeksioonile. Taotluses peavad sisalduma järgmised andmed:

- 1) ettevõtja nimi ja aadress;
- 2) lõhkematerjali hoidmise kord;
- 3) konteinerhoidla, hoiupunkti või seifi kirjeldus ja asukohta andmed;
- 4) hoiustatava lõhkematerjali nimetus ja kogus.

(3) Tehnilise Järelevalve Inspeksioon keeldub loa andmisest, kui esitatud taotlusest nähtub, et selles ettenähtud tingimustel ja korras lõhkematerjali hoidmine väljaspool lõhkematerjaliladu ei vasta lõhkematerjali hoidmise nõuetele või oleks ohtlik inimesele, varale ja keskkonnale või ei tagaks julgeolekut.

(4) Lõhketöö tegemise kohas võib lõhkematerjali hoida lõhkaja, lõhkemeistri või lõhkematerjali käitlemise korraldaja või juhendatud töötaja järelevalve all ning ühe vahetuse tööülesannete täitmiseks vajalikus koguses. Detonaatorid ja detonatsioonireleed peavad olema eraldi kastides või kassetides.

6. peatükk LÕHKEMATERJALI KASUTAMINE

§ 42. Lõhkematerjali kasutamise nõuded

(1) Lõhkematerjali võib lõhketööde tegemise kohas kasutada sihtotstarbeliselt ja ohutusnõudeid järgides lõhkematerjalisektori ettevõtja, kellel on asjakohane käitlemisloa ja nõuetele vastavad lõhkajad.

(2) Lõhketöö parameetrid ja kasutatavad kaitsevahendid peavad vältima lõhketöö ohualasse jäävate ehitiste ja seadmete kahjustamist lõõklaine, kildude laialipaiskumise ning seismilise võnkumise mõju eest.

(3) Lõhketöö tegemiseks tuleb koostada lõhketöö projekt (edaspidi *projekt*), mille kinnitab lõhkematerjali käitlemise korraldaja. Ühel objektil korduva lõhkamise korral koostatakse tüüpprojekt. Projektita võib lõhata lõhkeauke kaeveõõnele vajaliku gabariidi andmiseks, ripikute kõrvaldamiseks, kaeveõõne süvendamiseks, tõrkelaengu likvideerimiseks ja ülegabariitsete tükkide purustamiseks ning päästetöödeks.

(4) [Projektile esitatavad nõuded kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister](#) .

§ 43. Enamohtlik lõhketöö

Käesoleva seaduse tähenduses on enamohtlik lõhketöö:

- 1) lõhketöö asulas;
- 2) lõhketöö, mille ohuala piiridesse jääb teise isiku omandis olev ehitis;
- 3) ehitise purustamine lõhkamise teel;
- 4) metalli purustamine lõhkamise teel;
- 5) veealune lõhkamine.

§ 44. Enamohtliku lõhketöö luba

(1) Enamohtliku lõhketöö tegemiseks peab olema enamohtliku lõhketöö luba.

(2) Enamohtliku lõhketöö loa saamiseks esitatakse Tehnilise Järelevalve Inspeksioonile taotlus, millele lisatakse:

- 1) projekt;
- 2) kohalikule omavalitsusele ja kohalikule keskkonnateenistusele ning ohualasse jäävate kinnisasjade omanikele või nende ühendustele lõhkamisest teavitamiseks saadetava teate koopia.

(3) Enne enamohtliku lõhketöö loa taotlemist peab loa taotleja teavitama lõhketöö tegemise kohast, ajast, ulatusest ning eesmärgist kohalikku omavalitsust, kohalikku keskkonnateenistust ja ohualasse jääva kinnisasja omanikke. Kohalik omavalitsus, kohalik keskkonnateenistus ja ohualasse jääva kinnisasja omanik esitavad oma vastuväited planeeritava lõhketöö kohta Tehnilise Järelevalve Inspeksioonile ühe nädala jooksul vastava teate saamise päevast arvates. Enamohtliku lõhketöö loa taotlemisel tuleb tasuda riigilõiv.

(4) Tehnilise Järelevalve Inspeksioon hindab enamohtrliku lõhketöö võimalikke tagajärgi, arvestades kahjulike tagajärgede vältimiseks ettenähtud abinõusid, ning annab sellest lähtuvalt loa lõhketöö tegemiseks või keeldub loa andmisest.

(5) Enamohtrliku lõhketöö luba antakse kehtivusega kuni üks aasta või ühekordse lõhketöö tegemise ajaks. Loa kehtivuse tähtaega võib pikendada, kui lõhketöö ohuala piirid ja lõhketöö tehnilised tingimused ei ole muutunud. Loa kehtivuse pikendamiseks tuleb esitada vastavasisuline taotlus Tehnilise Järelevalve Inspeksioonile ning tasuta riigilõiv.

(6) Kui lõhketöö ohuala ei ületa selle maa-ala piire, millele maavara kaevandaval või lõhketööd tellival ettevõtjal on kasutamisoigus, ja kaevandamisloa väljaandja ei ole andnud lisatingimusi, ei ole käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 2 ettenähtud teavitamine vajalik.

7. peatükk **LÕHKEMATERJALI VEDU**

§ 45. Lõhkematerjali sisse- ja väljavedu ning transiit

(1) Strateegiliste kaupade nimekirja arvatud lõhkematerjali sisse- ja väljaveole ning transiidile kohaldatakse strateegilise kauba seadust (RT I 2004, 2, 7).

(2) Strateegiliste kaupade nimekirja arvamata jäetud lõhkematerjali sisse- ja väljavedu toimub Tehnilise Järelevalve Inspeksiooni väljastatud lõhkematerjali sisse- ja väljaveo loa alusel.

(3) Lõhkematerjali edastamine postisaadetes on keelatud.

§ 46. Lõhkematerjali sisse- ja väljaveo luba

(1) Lõhkematerjali sisse- ja väljaveo luba on nõutav kolmandast riigist lõhkematerjali Eestisse toomiseks või lõhkematerjali viimiseks kolmandasse riiki. Kolmandaks riigiks käesoleva seaduse tähenduses loetakse riiki, mis ei ole Euroopa Liidu liikmesriik ega Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriik.

(2) Lõhkematerjali sisse- ja väljaveo loa saamiseks esitatakse taotlus Tehnilise Järelevalve Inspeksioonile. Taotlemisel tuleb tasuta riigilõiv.

(3) Taotluses esitatakse järgmised andmed:

- 1) lõhkematerjali sisse vedada või välja vedada sooviva ettevõtja nimi ja kontaktandmed;
- 2) lõhkematerjali nimetus, kogus, kirjeldus, identifitseerimist võimaldavad abinõud ja käesoleva seaduse § 3 lõike 1 punktis 3 nimetatud kokkuleppe kohane aine või toote identifitseerimisnumber (edaspidi *ÜRO number*);
- 3) andmed lõhkematerjali veotingimuste kohta (millise transpordivahendiga toimub vedu, veo marsruut ja vedamise aeg);
- 4) kui lõhkematerjali veetakse välja, siis sihtkohariigi luba taotluses nimetatud lõhkematerjali sisse vedada ja loa eestikeelne tõlge.

(4) Tehnilise Järelevalve Inspeksioon väljastab lõhkematerjali sisse- ja väljaveo loa kõigi nõutavate dokumentide laekumise päevast arvates kahe nädala jooksul.

(5) [Lõhkematerjali sisse- ja väljaveo loale esitavad nõuded kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister.](#)

§ 47. Lõhkematerjali vedu Euroopa Majanduspiirkonnas

(1) Kui lõhkematerjali soovitakse vedada Eestis või Eestisse tuua mõnest teisest Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigist, taotleb lõhkematerjali saaja selleks heakskiitu Tehnilise Järelevalve Inspeksioonilt. Tehnilise Järelevalve Inspeksioon kontrollib, kas lõhkematerjali saaja on õigustatud lõhkematerjali vastu võtma. Kui Tehnilise Järelevalve Inspeksioon kiidab lõhkematerjali veo heaks, annab ta lõhkematerjali saajale käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud andmetega dokumendi (edaspidi *veoluba*). See veoluba peab olema lõhkematerjaliga kaasas lõhkematerjali sihtkohta jõudmiseni, kusjuures koopia säilitab lõhkematerjali saaja.

(2) Kui Tehnilise Järelevalve Inspeksioon leiab, et erilised julgeolekunõuded ei ole vajalikud, võib lõhkematerjali vedada eelnevalt käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud andmeid esitamata. Sellisel juhul annab Tehnilise Järelevalve Inspeksioon veoloa kindlaks perioodiks, kusjuures sellise veoloa kehtivuse võib põhjendatud juhtudel igal hetkel peatada või kehtetuks tunnistada.

(3) Kui lõhkematerjali vedu peab julgeoleku kaalutlustel olema rangelt kontrollitud, tuleb lõhkematerjali saajal veoloa saamiseks esitada järgmised andmed:

- 1) operaatorite nimed ja aadressid sellise täpsusega, et operaatoritega oleks võimalik kontakti saada ja kindlaks teha, kas saadetise saaja on õigustatud saadetist vastu võtma;
- 2) lõhkematerjali kogus;
- 3) lõhkematerjali täielik nimetus ja kirjeldus, lõhkematerjali identifitseerimist võimaldavad abinõud ning ÜRO numbrid;
- 4) kui lõhkematerjal veetakse eesmärgiga lasta see turule, andmed lõhkematerjali nõuetele vastavuse kohta;
- 5) veoviisi ja veo marsruudi kirjeldus;
- 6) lähetamise ja saabumise eeldatav kuupäev;
- 7) vajaduse korral riiki sisenemise ja riigist väljumise täpsed kohad.

(4) Kaaluka ohu korral julgeolekule võib Tehnilise Järelevalve Inspeksioon rakendada vajalikke abinõusid lõhkematerjali ebaseadusliku kasutamise ja omamise vältimiseks. Sellised abinõud peavad olema kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega ega tohi olla diskrimineerivad või varjatud kaubandustõkkeks Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriikide vahelisele kaubandusele. Kui käesoleva lõike alusel rakendatakse abinõusid, peab nendest eelnevalt teatama Euroopa Komisjonile.

- (5) Veoloo taotlemisel tuleb tasuda riigilõiv.

8. peatükk

PÜROTEHNILISELE TOOTELE JA SELLE KÄITLEMISELE ESITATAVAD NÕUDED

1. jagu

Üldsätted

§ 48. Käesolevas peatükis kasutatavad mõisted

- (1) Ilutulestik on vaatemäng, mis põhineb pürotehnilise aine põlemisel tekkivaltel järjestikustel valgus-, suitsu- või heliefektidel.
- (2) Pauguti on teravaid kilde mitteandvasse paberist või plastmassist kesta paigutatud pürotehniline toode, mis laengu süttimisel tekitab peamiselt heliefekti (paugu) ning mida kasutusloas nimetatakse paugutiks.
- (3) Pürotehnilise toote valmistamiseks käesoleva seaduse tähenduses loetakse igasugust tegevust, mille tulemusena valmib pürotehniline toode või mis muudab pürotehnilise toote omadusi enne selle kasutamist.
- (4) Jaemüügiks loetakse kauba müügiks pakkumist või müüki tarbijale tarbijakaitseseaduse (RT I 2004, 13, 86) tähenduses.

§ 49. Pürotehnilise toote klassid

- (1) Pürotehnilises tootes sisalduva pürotehnilise aine kogusest ja omadustest ning pürotehnilise toote kasutusotstarbest ja ohtlikkusest sõltuvalt jaotatakse pürotehnilised tooted käesoleva paragrahvi lõike 3 alusel kehtestatud õigusaktis sätestatud reeglite kohaselt järgmistesse klassidesse:
 - 1) klass I – pürotehniline toode sellise ilutulestiku korraldamiseks, millega kaasneb väga väike oht, ja see pürotehniline toode on ette nähtud kasutamiseks piiratud alal, sealhulgas pürotehniline toode, mis on ette nähtud kasutamiseks kodustes tingimustes ja siseruumides (mänguilutulestik);
 - 2) klass II – pürotehniline toode sellise ilutulestiku korraldamiseks, millega kaasneb väike oht, ja see pürotehniline toode on ette nähtud kasutamiseks välitingimustes ja piiratud alal (väike ilutulestik);
 - 3) klass III – pürotehniline toode sellise ilutulestiku korraldamiseks, millega kaasneb keskmine oht, ja see pürotehniline toode on ette nähtud kasutamiseks välitingimustes ja aladel, mis võimaldavad suurt ohuala (keskmine ilutulestik);
 - 4) klass IV – pürotehniline toode sellise ilutulestiku korraldamiseks, millega kaasneb suur oht, ning see pürotehniline toode on ette nähtud kasutamiseks professionaalse kasutaja poolt (suur ilutulestik);
 - 5) klass T – tehnilise otstarbega pürotehniline toode.
- (2) Klassi T pürotehnilised tooted jaotatakse kasutamise otstarbest tulenevalt järgmistesse allklassidesse:
 - 1) allklass T1 – peamiselt sisetingimustes kasutamiseks ettenähtud pürotehniline toode, mille pürotehnilise efektiga ei kaasne mürgiste gaaside, sööbivate ainete ega raskete, teravnurksete või kuumade lenduvate osakeste teket;
 - 2) allklass T2 – pürotehniline laskemoon ja signaalvahendid;
 - 3) allklass T3 – väiksema ohtlikkuse tasemega põllumajandusotstarbeline või muu eriotstarbeliseks kasutamiseks ettenähtud pürotehniline toode, sealhulgas tuletikud.
- (3) Pürotehnilise toote klassidesse ja allklassidesse jaotamise reeglid kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister. Nende reeglite kehtestamisel arvestatakse võimaluse piires Euroopa Standardikomitee (*Comité Européen de Normalisation – CEN*) poolt väljatöötatud asjakohaseid standardeid.

2. jagu

Pürotehnilise toote turule laskmine

§ 50. Pürotehnilise toote turule laskmine

(1) Pürotehnilise toote võib Eestis turule lasta üksnes siis, kui:

- 1) see vastab õigusaktidest tulenevatele nõuetele;
- 2) see on varustatud õigusaktides ettenähtud teabe ja märgistusega;
- 3) see on varustatud kasutusjuhendiga;
- 4) selle kohta on väljastatud pürotehnilise toote kasutusluba. See nõue ei kehti IV klassi pürotehnilise toote puhul.

(2) Pürotehnilisele tootele, selle pakendile ja pürotehnilise tootega kaasnevale teabele ning märgistusele esitatavad nõuded kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister .

§ 51. Pürotehnilise toote kasutusluba

(1) Pürotehnilise toote kasutusloa saamiseks tuleb esitada taotlus Tehnilise Järelevalve Inspeksioonile. Taotlus peab sisaldama:

- 1) pürotehnilise toote tootja ja taotluse esitaja andmeid;
- 2) andmeid pürotehnilise toote kohta, sealhulgas andmeid selle klassikuuluvuse ja omaduste ning sellega tehtud katsete kohta;
- 3) pürotehnilise toote kasutusjuhendit.

(2) Pürotehnilise toote kasutusloa taotlemisel tuleb tasuda riigilõiv.

(3) Tehnilise Järelevalve Inspeksioon võib nõuda lisaandmeid pürotehnilise toote nõuetele vastavuse ja klassikuuluvuse kohta.

§ 52. Pürotehnilise toote kasutusloa andmine ja andmisest keeldumine ning pürotehnilise toote kasutusloa kehtetuks tunnistamine

(1) Kui pürotehniline toode vastab käesoleva seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide nõuetele, annab Tehnilise Järelevalve Inspeksioon pürotehnilise toote kasutusloa 30 päeva jooksul kõigi nõutud andmete saamise päevast arvates.

(2) Tehnilise Järelevalve Inspeksioon keeldub pürotehnilise toote kasutusloa andmisest, kui pürotehnilise toote turule laskmise nõuded ei ole täidetud või kui tuvastatakse, et pürotehnilise toote kasutusloa taotluses esitati valeandmeid.

(3) Pürotehnilise toote kasutusloa andmisel määrab Tehnilise Järelevalve Inspeksioon pürotehnilise toote klassikuuluvuse käesoleva seaduse § 49 lõike 3 alusel kehtestatud õigusaktis sätestatud reeglite kohaselt.

(4) Kui kasutusloa taotlusega esitatud dokumentide alusel ei saa kindlaks teha pürotehnilise toote vastavust nõuetele ja klassikuuluvust, võib Tehnilise Järelevalve Inspeksioon nõuda asjakohaseid lisaandmeid ja vastavate katsete tegemist.

(5) Pürotehnilise toote puhul, mille kohta esitatakse Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigi väljastatud kasutusluba või andmed nimetatud riigi poolt tunnustatud asutuse tehtud katsete kohta, võib Tehnilise Järelevalve Inspeksioon nõuda andmeid vaid selliste omaduste kohta, mida kasutusloa väljastamise või tehtud katsete puhul ei ole hinnatud ja mille kohta ei ole esitatud asjakohaseid dokumente ning mille hindamine käesoleva seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusakti kohaselt on nõutav. Esitatud andmed või katsetulemused võib arvestamata jätta, kui nende usaldusväärsuse või õigsuse suhtes on põhjendatud kahtlus.

(6) Tehnilise Järelevalve Inspeksioon tunnistab pürotehnilise toote kasutusloa kehtetuks, kui:

- 1) tuvastatakse, et pürotehnilise toote kasutusloa saamiseks esitati valeandmeid või
- 2) pürotehniline toode ei vasta enam pürotehnilise toote kasutusloa väljastamise aluseks olnud nõuetele.

(7) Pürotehniliste toodete kasutuslubade ja nende kehtetuks tunnistamise kohta avaldab Tehnilise Järelevalve Inspeksioon andmed oma veebilehel.

3. jagu

Pürotehnilise toote käitlemine

§ 53. Pürotehnilise toote käitlemine

(1) Käesoleva seaduse tähenduses on pürotehnilise toote käitlemine selle:

- 1) hoidmine;
- 2) võõrandamine;
- 3) kasutamine.

(2) Pürotehnilise toote käitlemine on lubatud käesoleva seaduse §-s 66 nimetatud pürotehnilise toote käitlemise korraldaja ja § 71 lõikes 1 nimetatud registri registreeringu olemasolu korral.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud nõudeid ei kohaldata järgmiste tegevuste puhul:

- 1) klassi I ja allklassi T3 pürotehnilise toote hoidmine, võõrandamine ja kasutamine;
- 2) klasside II ja III ning allklassi T2 pürotehnilise toote kasutamine;
- 3) oma tarbeks soetatud klasside II ja III ning allklassi T2 pürotehnilise toote hoidmine ja tasuta võõrandamine.

(4) Pürotehnilise toote valmistamisele kohaldatakse lõhkematerjali valmistamise nõudeid.

(5) [Pürotehnilise toote käitlemisele ja hävitamisele esitatavad nõuded kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister](#).

(6) Oma valitsemisalas käideldava pürotehnilise toote käitlemise korra võivad kehtestada siseminister ja kaitseminister.

§ 54. Pürotehnilise toote käitlejale esitatavad nõuded

(1) Pürotehnilise toote käitlejal peavad olema asjakohased vahendid ja personal, et tagada pürotehnilise toote käitlemise ohutus.

(2) Käesoleva seaduse § 71 lõikes 1 nimetatud registris registreeritud pürotehnilise toote käitleja peab arvestust klasside III ja IV ning allklassi T2 pürotehnilise toote käibe üle ja säilitab nõutava dokumentatsiooni vähemalt viis aastat. Ettevõtja tegevuse lõpetamise korral annab pürotehnilise toote käitleja pürotehniliste toodete käivet käsitlevad dokumendid üle Tehnilise Järelevalve Inspeksioonile.

(3) Pürotehnilise toote käitleja teavitab pürotehnilise toote käitlemisel toimunud õnnetusest viivitamata Tehnilise Järelevalve Inspeksiooni ja kui pürotehnilise toote käitlemisega tekitati inimesele tervisekahjustus või kaanes tema surm või tekitati varaline kahju kolmandale isikule, siis ka asukohajärgset politseid.

(4) Kui klasside III ja IV ning allklassi T1 või T2 pürotehniline toode väljub õiguspärasest valdusest, teeb pürotehnilise toote käitleja selle viivitamata teatavaks sündmuse toimumiskohajärgsele politseile ja Tehnilise Järelevalve Inspeksioonile.

§ 55. Pürotehnilise toote Eestisse toomine

(1) Pürotehnilisi tooteid võib Eestisse tuua vaid käesoleva seaduse § 71 lõikes 1 nimetatud registris registreeritud pürotehnilise toote käitleja.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud pürotehnilise toote käitleja peab pürotehnilise toote Eestisse toomisest eelnevalt teatama Tehnilise Järelevalve Inspeksioonile. Teates märgitakse Eestisse toodava pürotehnilise toote nimetus, klassikuuluvus ja kogus.

(3) Arvestamata käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud, võib vähemalt 18-aastane füüsiline isik Eestisse tuua klasside I ja II käesoleva seaduse kohast kasutusluba omavaid pürotehnilisi tooteid kogumassiga kuni kaks kilogrammi.

§ 56. Pürotehnilise toote hoidmine

(1) Pürotehnilise toote hoidmisele kohaldatakse lõhkematerjali hoidmise kohta kehtestatud nõudeid, arvestades käesolevast paragrahvist tulenevaid erisusi.

(2) Lõhkematerjali laos kasutamise luba ei ole vajalik kuni 100 kg klassi I või II või allklassi T2 pürotehnilise toote hoidmiseks.

(3) [Pürotehnilise toote hoiutingimustele esitatavad nõuded kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister](#).

§ 57. Pürotehnilise toote võõrandamine

(1) Pürotehnilise toote käitleja peab selle toote võõrandamisel täitma järgmisi nõudeid:

1) võõrandama ainult sellist pürotehnilist toodet, mida on hoitud kohas ja tingimustes, mis vastavad käesoleva seaduse või selle alusel kehtestatud õigusaktide nõuetele;

- 2) võõrandama pürotehnilist toodet üksnes selle käitlemise või kasutamise õigust omavale isikule;
- 3) andma võõrandamisel kaasa pürotehnilise toote kasutusjuhendi.

(2) Defektse pürotehnilise toote võõrandamine kasutamiseks on keelatud. Defektne pürotehniline toode hävitatakse käesoleva seaduse § 53 lõike 5 alusel kehtestatud õigusaktis ettenähtud korras.

(3) Alla 18-aastasele isikule on klassi II pürotehnilise toote võõrandamine keelatud. Alla 14-aastasele isikule on keelatud pürotehnilist toodet võõrandada, välja arvatud selline klassi I pürotehniline toode, mille kasutusjuhendis on eraldi välja toodud väiksem vanusepiirang.

(4) Paugutite jaemüük on lubatud üksnes 27. detsembrist kuni 1. jaanuarini (kaasa arvatud).

(5) Pürotehnilise toote edastamine postisaadetises on keelatud.

(6) Klassi III pürotehnilist toodet võib müüa vähemalt 21-aastasele isikule isikut tõendava dokumendi esitamisel. Müüja peab nende toodete müügi kohta registreerimisraamatut, kuhu kantakse ostetud toote nimetus ja kogus ning ostja nimi, isikukood, selle puudumise korral sünniaeg, ja elukoht. Ostjalt võetakse allkiri selle kohta, et pürotehnilist toodet kasutatakse üksnes kasutusjuhendis ettenähtud viisil ja otstarbel ning kooskõlas käesoleva seaduse nõuetega.

§ 58. Pürotehnilise toote kasutamine

(1) Pürotehnilist toodet võib kasutada üksnes vastavalt selle kasutusotstarbele ja kooskõlas ohutusnõuetega. Kasutada võib ainult sellist pürotehnilist toodet, mis vastab käesoleva seaduse §-st 50 tulenevatele nõuetele.

(2) Klassi IV ja allklassi T1 pürotehnilist toodet võib kasutada üksnes käesoleva seaduse § 71 lõikes 1 nimetatud registris registreeritud pürotehnilise toote käitleja, kellel on selleks tööks käesoleva seaduse nõuetele vastav pürotehnik.

(3) Pauguti kasutamine on lubatud ajavahemikul 27. detsembrist kuni 1. jaanuarini (kaasa arvatud). Isik, kellel on ilutulestiku korraldamise luba või pürotehniku pädevustunnistus võib paugutit kasutada oma majandus- ja kutsetegevuse raames ka muul ajal.

§ 59. Ilutulestiku korraldamine

(1) Avalikel üritustel, asulates või muudel tiheasustusega aladel ilutulestiku korraldamiseks klasside III ja IV pürotehnilise tootega peab olema ilutulestiku toimumiskohajärgse valla- või linnavalitsuse, tema poolt volitatud valla- või linnavalitsuse asutuse või valla- või linnavalitsuse struktuuriüksuse (edaspidi *valla- või linnavalitsus*) luba.

(2) Ilutulestiku korraldamisest tuleb vähemalt kolm päeva ette teavitada järgmisi asutusi:

- 1) klassi III pürotehnilise tootega ilutulestiku korraldamisel avalikel üritustel, asulates või muudel tiheasustusega aladel – ilutulestiku toimumiskohajärgset politseid ja Päästeametit;
- 2) klassi IV pürotehnilise tootega ilutulestiku korraldamisel – ilutulestiku toimumiskohajärgset politseid ja Päästeametit;
- 3) allklassi T1 pürotehnilise tootega ilutulestiku korraldamisel – ilutulestiku toimumiskohajärgset Päästeametit.

(3) Ilutulestiku korraldamisel tuleb tagada inimese, vara ja keskkonna ohutus. Ilutulestiku korraldamise ohutusnõuded ning ilutulestiku projektile esitatavad nõuded kehtestatakse käesoleva seaduse § 53 lõike 5 alusel.

§ 60. Ilutulestiku korraldamise loa taotlemine

(1) Ilutulestikku korraldada sooviv isik esitab ilutulestiku toimumiskohajärgse valla- või linnavalitsusele taotluse ilutulestiku korraldamise loa saamiseks. Valla- või linnavalitsus vaatab ilutulestiku korraldamise loa taotluse läbi ning teeb vastava otsuse taotluse saabumise päevast arvates viie tööpäeva jooksul.

(2) Ilutulestiku korraldamise loa taotluses peavad sisalduma järgmised andmed:

- 1) taotleja nimi ja ettenähtud juhtudel ka käesoleva seaduse § 71 lõikes 1 nimetatud registri registreeringu number ning pürotehniku nimi ja kontaktandmed;
- 2) ilutulestiku korraldamise koht, päev ja kellaeg;
- 3) ilutulestiku projekt, milles muu hulgas on kindlaks määratud ka ohuala ning õnnetuste vältimiseks rakendatavad abinõud;
- 4) kinnitus Päästeametile ja ilutulestiku toimumiskohajärgsele politseile edastatud teate kohta.

(3) Loa andmisest võib keelduda, kui ilutulestiku korraldamine rikuks avalikku korda või kahjustaks inimeste elu, tervist, vara või keskkonda ja rakendatavad ohutusabinõud ei oleks piisavad õnnetuste vältimiseks või kui taotlus ei ole nõuetekohane.

(4) Kui taotluses esinevad puudused on kõrvaldatavad, teavitatakse enne keeldumisotsuse tegemist nendest taotlejat ning tehakse ettepanek puuduste kõrvaldamiseks.

9. peatükk

LÕHKEMATERJALISEKTORI ETTEVÕTJA JA PÜROTEHNILISE TOOTE KÄITLEMISEGA TEGELEVA ETTEVÕTJA PERSONAL NING NENDE NÕUETELE VASTAVUSE HINDAMINE JA TÕENDAMINE

1. jagu

Lõhkematerjalisektori ettevõtja personal

§ 61. Lõhkematerjali vahetu käitleja

(1) Lõhkematerjali vahetu käitleja käesoleva seaduse tähenduses on isik, kellel oma tööülesannete või kutsetegevuse tõttu on juurdepääs lõhkematerjalile.

(2) Lõhkematerjali vahetuks käitlejaks ei või olla isik, kes:

- 1) ei vasta käesoleva paragrahvi lõike 6 alusel kehtestatud õigusaktis sätestatud tervisenõuetele;
- 2) on piiratud teovõimega;
- 3) on karistatud esimese astme kuriteo eest;
- 4) on karistusregistri andmetel karistatud süüteo eest, mis pandi toime lõhkematerjali, pürotehnilist toodet, laskemoona või tulirelva kasutades;
- 5) on tagaotsitav või on kuriteos kahtlustatav, süüdistatav või kohtualune.

(3) Lõhkematerjali vahetu käitleja peab läbima tervisekontrolli enne tööle asumist (edaspidi *eelnev tervisekontroll*) ja töötamise ajal perioodiliselt (edaspidi *perioodiline tervisekontroll*), mille käigus tehakse kindlaks tema terviseseisund ja sobivus töötamiseks lõhkematerjali vahetu käitlejana.

(4) Lõhkematerjali vahetu käitleja terviseseisund peab vastama kehtestatud tervisenõuetele. Terviseseisundi vastavust kehtestatud tervisenõuetele tõendab arsti väljastatud tervisetõend.

(5) Eelneva tervisekontrolliga seotud kulud kannab tööleasuja, perioodilise tervisekontrolli kulud kannab tööandja.

(6) Lõhkematerjali vahetu käitleja tervisenõuded ja tervisekontrolli korra kehtestab [Vabariigi Valitsus](#).

§ 62. Lõhkematerjali käitlemise korraldaja

(1) Lõhkematerjali käitlemise korraldaja on isik, kelle ülesanne on tagada lõhkematerjali ohutu käitlemine ja nõuetekohane käive lõhkematerjali vahetute käitlejate juhendamise ja nende tegevuse koordineerimise teel.

(2) Lõhkematerjali käitlemise korraldaja peab:

- 1) olema vähemalt 21-aastane Eesti kodanik või pikaajalise elaniku elamisloa või tähtajalise elamisloa alusel Eestis viibiv välismaalane;
- 2) omama erialast ettevalmistust ja vähemalt aastast praktilist kogemust lõhketööde valdkonnas töötamisel;
- 3) tundma töövaldkonda reguleerivaid õigusakte;
- 4) vastama käesoleva seaduse §-s 61 sätestatud nõuetele;
- 5) vastama pädevusnõuetele ning see peab olema hinnatud ja tõendatud käesoleva seaduse §-s 69 ja selle alusel kehtestatud õigusaktis sätestatud korras.

(3) Lõhkematerjali käitlemise korraldajate arv ja kvalifikatsioon peavad sõltuvalt ettevõtte suurusest tagama lõhkematerjali ohutu käitlemise. Ettevõttesisene töökorraldus peab tagama lõhkematerjali käitlemise korraldaja seadusjärgsete kohustuste tõhusa täitmise.

[RT I 2006, 21, 159- jõust. 01.06.2006]

§ 63. Lõhkaja ja lõhkemeister

(1) Lõhkaja on isik, kes teeb lõhketööd. Lõhkaja võib lõhketööd teha ainult lõhkemeistri järelevalve all ja juhendamisel.

(2) Lõhkemeister on isik, kes võib lõhketööd teha iseseisvalt.

(3) Lõhkaja peab:

- 1) olema vähemalt 19-aastane;
- 2) omama vähemalt aastast töökogemust lõhketöö lähiprofiilil olevatel töödel lõhketöödega tegelevas ettevõttes;

- 3) vastama käesoleva seaduse §-s 61 sätestatud nõuetele;
- 4) vastama pädevusnõuetele ning see peab olema hinnatud ja tõendatud käesoleva seaduse §-s 69 ja selle alusel kehtestatud õigusaktis sätestatud korras.

(4) Lõhkemeister peab vastama käesoleva paragrahvi lõikest 3 tulenevatele nõuetele. Lõhkemeistri pädevustunnistust võib isik taotleda pärast aastast töötamist lõhkajana, aga mitte enne 21-aastaseks saamist.

§ 64. Lõhkematerjalilao juhataja ja lõhkematerjali väljastaja

(1) Lõhkematerjalilao juhataja ja lõhkematerjali väljastaja on isikud, kelle ülesanne on tagada lõhkematerjali nõuetekohane hoiustamine ning arvestus.

(2) Lõhkematerjalilao juhataja ja lõhkematerjali väljastaja peavad:

- 1) vastama käesoleva seaduse §-s 61 sätestatud nõuetele;
- 2) vastama pädevusnõuetele ning see peab olema hinnatud ja tõendatud käesoleva seaduse §-s 69 ja selle alusel kehtestatud õigusaktis sätestatud korras.

(3) Lõhkematerjalilao juhatajana ja lõhkematerjali väljastajana võib töötada ka isik, kellel on lõhkematerjali käitlemise korraldaja, lõhkaja või lõhkemeistri pädevustunnistus.

2. jagu

Pürotehnilist toodet käitleva ettevõtja personal

§ 65. Pürotehnik

(1) Pürotehnik on isik, kellele on väljastatud pädevustunnistus, mis annab õiguse ilutulestiku korraldamiseks.

(2) Pürotehniku pädevustunnistus peab olema isikul, kes teeb ilutulestikku klassi IV või allklassi T1 pürotehnilist toodet kasutades.

(3) Pürotehniku pädevustunnistuse võib saada isik, kes on vähemalt 19-aastane, omab erialast väljaõpet ja vähemalt aastast erialast töökogemust ilutulestiku lähiprofiilil olevatel töödel ja teadmisi ulatuses, mis tagab ilutulestiku ohutuse. Pürotehniku pädevustunnistus annab selle omajale käesoleva seaduse § 66 lõikes 3 sätestatud tingimustele vastamise korral õiguse tegutseda pürotehnilise toote käitlemise korraldajana.

(4) Pürotehnik peab läbima tervisekontrolli § 61 lõigetes 3–5 sätestatud korras ning tingimustel. [Pürotehniku tervisenõuded ja tervisekontrolli korra kehtestab Vabariigi Valitsus](#).

§ 66. Pürotehnilise toote käitlemise korraldaja

(1) Pürotehnilise toote käitlemise korraldaja on isik, kes on pädev tagama pürotehnilise toote nõuetekohast käivet, omab piisavaid teadmisi pürotehnilise toote ohutuks käitlemiseks ja võtab kohustuse tagada ettevõttes nõuetekohane pürotehnilise toote käitlemine.

(2) Pürotehnilise toote käitlemise korraldaja on nõutav ettevõtjal, kes peab käesoleva seaduse § 53 kohaselt olema registreeritud § 71 lõikes 1 nimetatud registris.

(3) Pürotehnilise toote käitlemise korraldaja peab olema vähemalt 21-aastane Eesti kodanik või pikaajalise elaniku elamisloa alusel Eestis viibiv isik ning omama asjakohast töökogemust ja erialast väljaõpet.

(4) Pürotehnilise toote käitlemise korraldaja pädevuse vastavus nõuetele peab olema hinnatud ja tõendatud käesoleva seaduse §-s 69 ja selle alusel kehtestatud õigusaktis sätestatud korras.

(5) Pürotehnilise toote käitlemise korraldaja ülesanne on:

- 1) juhendada ja nõustada pürotehnilise toote müüjaid ulatuses, mis tagab ohutusnõuete täitmise;
- 2) tagada tarbijale pürotehnilise toote kasutamiseks vajaliku info andmine;
- 3) tagada pürotehnilise toote käibe korraldamine õigusaktides sätestatud nõuete kohaselt.

[RT I 2006, 21, 159- jõust. 01.06.2006]

§ 67. Pürotehnilise toote müüja

(1) Pürotehnilise toote müüja on isik, kes tegeleb pürotehnilise toote jaemüügiga tarbijale tarbijakaitseseaduse tähenduses.

(2) Pürotehnilise toote müüja peab:

- 1) järgima pürotehnilise toote käitlemise korraldaja seaduslikke korraldusi;

- 2) vajaduse korral andma tarbijale asjakohast teavet pürotehnilise toote ja selle kasutamise kohta;
- 3) järgima õigusaktides ettenähtud ja pürotehnilise toote pakendil märgitud müügipiiranguid.

3. jagu

Isiku nõuetele vastavuse hindamine ja tõendamine

§ 68. Isiku nõuetele vastavuse hindaja ja tõendaja

(1) Isiku nõuetele vastavuse hindaja ja tõendaja hindab ja tõendab käesoleva seaduse §-des 62–66 nimetatud lõhkematerjali käitlemise korraldaja, lõhkaja ja lõhkemeistri, lõhkematerjalilao juhataja ja lõhkematerjali väljastaja, pürotehniku ja pürotehnilise toote käitlemise korraldaja pädevuse vastavust nõuetele.

(2) Isiku nõuetele vastavuse hindaja ja tõendaja peab:

- 1) omama isiku nõuetele vastavuse hindamiseks ja tõendamiseks vajaliku erialase ettevalmistuse, väljaõppe ja kogemusega töötajaid;
- 2) valdama vahendeid isiku nõuetele vastavuse hindamiseks ja tõendamiseks;
- 3) olema sõltumatu, asjatundlik, erapooletu ja võrdse kohtlemise põhimõtet järgiv;
- 4) omama isiku nõuetele vastavuse hindaja ja tõendajana tegutsemise aja jooksul kehtivat ja käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud tingimustele vastavat vastutuskindlustust;
- 5) olema isiku nõuetele vastavuse hindamiseks ja tõendamiseks akrediteeritud;
- 6) olema registreeritud käesoleva seaduse § 71 lõikes 1 nimetatud registris.

(3) Isiku nõuetele vastavuse hindaja ja tõendaja akrediteerijale kohaldatakse toote nõuetele vastavuse tõendamise seaduses sätestatud.

(4) Isiku nõuetele vastavuse hindajal ja tõendajal peab tema tegevusest kolmandale isikule tekkida võiva kahju hüvitamiseks olema vastutuskindlustusleping, mis vastab järgmistele tingimustele:

- 1) kindlustusleping hõlmab isiku nõuetele vastavuse hindaja ja tõendaja kohustuse rikkumisest tekkinud kahju;
- 2) kindlustussumma alampiir ühe kindlustusjuhtumi kohta on vähemalt 500 000 krooni.

§ 69. Isiku nõuetele vastavuse hindamine ja tõendamine

(1) Isiku nõuetele vastavuse hindamine ja tõendamine käesoleva seaduse tähenduses on menetlus, mille käigus hinnatakse käesoleva seaduse §-des 62–66 nimetatud isikute pädevuse vastavust nõuetele ja tõendatakse seda asjakohase pädevustunnistuse väljastamisega.

(2) Käesoleva seaduse §-des 63–65 nimetatud isikute pädevuse vastavust nõuetele võib tõendada ka kutseaduse (RT I 2001, 3, 7; 2002, 61, 375; 2003, 13, 68; 83, 559) alusel väljastatud vastava kutsetunnistusega. Käesolevas seaduses pädevustunnistuse kohta käivaid sätteid kohaldatakse ka kutsetunnistuse suhtes.

(3) [Isiku nõuetele vastavuse hindamise ja tõendamise korra ning pädevustunnistuse vormi kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister.](#)

§ 70. Pädevustunnistus

(1) Isiku pädevuse nõuetele vastavuse tõendamiseks väljastatakse pädevustunnistus. Pädevustunnistus annab õiguse tegutseda pädevustunnistusel märgitud tegevusalal ja pädevuse ulatuses.

(2) Pädevustunnistus antakse kehtivusega kuni viis aastat, mida võib isiku taotlusel korduvalt viie aasta kaupa pikendada tingimusel, et isiku töövaldkonnas nõutav pädevus ei ole muutunud.

(3) Pädevustunnistuse omanik peab vähemalt üks kord viie aasta jooksul osa võtma erialasest täiendusõppest. Õpingute läbitegemine on pädevustunnistuse kehtivusaja pikendamise aluseks.

(4) Pädevustunnistus kaotab kehtivuse, kui selle omanik ei ole pärast pädevustunnistuse saamist ühe aasta jooksul sellel märgitud tegevusalal tööle asunud või tal on sellealases tegevuses olnud vaheaeg üle kahe aasta.

(5) Tehnilise Järelevalve Inspeksioon tunnistab pädevustunnistuse kehtetuks, kui selle omanik:

- 1) ei vasta käesoleva seaduse nõuetele;
- 2) on käidelnud lõhkematerjali või pürotehnilist toodet alkoholijoobes, narkootilise, psühhotroopse või toksilise aine mõju all;
- 3) on oma hooletuse või lohakuse tõttu põhjustanud raske tagajärje või suure kahju;
- 4) on korduvalt rikkunud ohutusnõudeid või käesoleva seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide nõudeid.

(6) Käesoleva paragrahvi lõike 5 punktide 2–4 alusel pädevustunnistuse kehtetuks tunnistamise korral ei saa isik uut pädevustunnistust taotleda pädevustunnistuse kehtetuks tunnistamise päevast arvates kolme aasta jooksul.

10. peatükk

LÕHKEMATERJALISEKTORI ETTEVÕTJA JA PÜROTEHNILISE TOOTE KÄITLEJA REGISTREERIMINE

§ 71. Lõhkematerjalisektori ettevõtja kohta käiva teabe avalikustamine

(1) Tehnilise Järelevalve Inspeksioon avalikustab lõhkematerjalisektori ettevõtja kohta käivad andmed majandustegevuse registri (edaspidi *register*) veebilehel registrikandena majandustegevuse registri seaduses (RT I 2004, 12, 79) sätestatud korras, arvestades käesoleva seaduse erisusi.

(2) Lõhkematerjalisektori ettevõtja kohta avalikustatakse järgmine teave:

- 1) käitlemisloa väljastamise kuupäev ja kehtivusaeg, ettevõtja, kellele see väljastati, samuti andmed käitlemisloa peatamise ja muutmise kohta;
- 2) lõhkematerjalisektori ettevõtja tegevusvaldkond;
- 3) lõhkematerjali valmistamisloa puhul selle väljastamise kuupäev ja kehtivusaeg ning ettevõtja nimi, kellele see väljastati;
- 4) andmed lõhkematerjali käitlemise korraldajate kohta;
- 5) käesoleva seaduse alusel tehtud ettekirjutused.

§ 72. Registreerimistaotlus

(1) Ettevõtja, kes soovib tegutseda isiku nõuetele vastavuse hindaja ja tõendajana või käesoleva seaduse §-s 53 sätestatud arvestades pürotehnilise toote käitlejana, esitab registri volitatud töötlejale registreerimistaotluse.

(2) Registreerimistaotluses sisalduvad järgmised andmed:

- 1) ettevõtja nimi, registrikood, aadress ja kontaktandmed;
- 2) tegevusala, millel soovitakse tegutseda, sealhulgas täpsustatud andmed tegevusala kohta;
- 3) kui soovitakse tegutseda pürotehnilise toote käitlejana, siis ka andmed pürotehnilise toote käitlemise korraldajate kohta: nimi, kontaktandmed, pädevustunnistuse number ja väljaandmise kuupäev, pädevuse ulatus ja pädevustunnistuse väljaandja nimi;
- 4) isiku nõuetele vastavuse hindaja ja tõendajana tegutsemise soovi korral vastutuskindlustuslepingu kehtivusaeg, kindlustussumma ning kindlustusandja nimi, registrikood ja kontaktandmed;
- 5) isiku nõuetele vastavuse hindaja ja tõendajana tegutsemise soovi korral akrediteeringut tõendava dokumendi väljaandja nimi, registrikood ja kontaktandmed ning akrediteeringu ulatus;
- 6) registreerimistaotlusele allakirjutanud isiku nimi, ametinimetus ja kontaktandmed.

(3) Isiku nõuetele vastavuse hindaja ja tõendajana tegutsemise soovi korral tuleb taotluses täpsustada, kelle pädevuse vastavust nõuetele hakatakse hindama ja tõendama. Kas see on:

- 1) lõhkematerjali käitlemise korraldaja;
- 2) lõhkaja, lõhkemeister;
- 3) lõhkematerjalilao juhataja, lõhkematerjali väljastaja;
- 4) pürotehnik või
- 5) pürotehnilise toote käitlemise korraldaja.

§ 73. Registreerimismenetlus

(1) Registreerimismenetlusele kohaldatakse majandustegevuse registri seaduses sätestatud, arvestades käesolevast seadusest tulenevaid erisusi.

(2) Lisaks majandustegevuse registri seaduses sätestatule avaldatakse registris ettevõtja kohta käesoleva seaduse § 72 lõike 2 punktides 2–5 nimetatud andmed ja käesoleva seaduse alusel tehtud ettekirjutuse korral andmed ettekirjutuse kohta ning muud seaduses sätestatud andmed.

(3) Lisaks majandustegevuse registri seaduses sätestatule tehakse registreeringu tegemisest keeldumise otsus, kui:

- 1) registreeringu taotleja on mõistetud süüteo eest sundlõpetamisele;
- 2) ettevõtja kohta käivad registreeringuandmed on registri volitatud töötleja eelnenud 60 päeva jooksul kustutanud käesoleva paragrahvi lõike 4 punkti 1 alusel.

(4) Lisaks majandustegevuse registri seaduses sätestatule kustutatakse ettevõtja kohta käivad registreeringuandmed:

- 1) käesoleva seaduse §-s 83 sätestatud otsuse alusel kas selle otsuse vaidlustamise tähtaja möödumisel, kui otsust ei vaidlustatud, või kui otsus vaidlustati, siis vaidlustatud otsuse jõusse jätnud kohtuotsuse jõustumise päevast arvates;
- 2) kohtuotsuse alusel, millega registris registreeritud ettevõtjalt võetakse registreeritud tegevusalal tegutsemise õigus, sellise kohtuotsuse jõustumise päevast arvates;

3) kui registris registreeritud ettevõtja ei tegutse registreeritud tegevusalal ühe aasta jooksul, sellise asjaolu tuvastamise päevast arvates.

11. peatükk

RIIKLIK JÄRELEVALVE

§ 74. Riikliku järelevalve teostajad

Käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuete täitmise üle teostavad riiklikku järelevalvet:

- 1) Tehnilise Järelevalve Inspektsioon;
- 2) politseiprefektuur;
- 3) Tarbijakaitseamet;
- 4) Päästeamet;
- 5) Maksu- ja Tolliamet.

§ 75. Tehnilise Järelevalve Inspektsiooni pädevus

Tehnilise Järelevalve Inspektsiooni pädevuses on:

- 1) järelevalve turule lastud lõhkematerjali nõuetele vastavuse üle (turujärelevalve);
- 2) järelevalve teavitatud asutuse, lõhkematerjalisektori ettevõtja, pürotehnilise toote käitleja ning isiku nõuetele vastavuse hindaja ja tõendaja tegevuse nõuetele vastavuse üle;
- 3) järelevalve lõhkematerjali ja pürotehnilise toote käitlemise nõuetele vastavuse üle;
- 4) lõhkematerjali käitlemisega seotud objektide nõuetele vastavuse kontrollimine;
- 5) muude õigusaktidest tulenevate ülesannete täitmine.

§ 76. Politseiprefektuuri pädevus

Politseiprefektuur teostab järelevalvet lõhkematerjali ja pürotehnilise toote veo üle avalikult kasutatavatel teedel, lõhkematerjalitehase ja -lao valverežiimi ning pürotehnilise toote kasutamise üle vastavalt politseiseadusele (RT 1990, 10, 113; 1991, 10, 152; RT I 1993, 20, 355; 1994, 34, 533; 40, 654; 86/87, 1487; 1995, 62, 1056; 1996, 49, 953; 1998, 50, 753; 51, 756; 2001, 7, 17; 65, 377; 85, 511; 2002, 56, 350; 2003, 20, 116; 81, 544), arvestades käesolevast seadusest tulenevaid erisusi.

§ 77. Päästeameti pädevus

Päästeamet teostab järelevalvet lõhkematerjali käitlemise kohtade ja pürotehnilise toote jaemüügi kohtade tuleohutuse üle vastavalt päästeseadusele (RT I 1994, 28, 424; 1998, 39, 598; 2000, 50, 316; 2001, 50, 283; 2002, 42, 267, 61, 375; 63, 387; 2003, 20, 116 ja 118, 23, 143), arvestades käesolevast seadusest tulenevaid erisusi.

§ 78. Tarbijakaitseameti pädevus

Tarbijakaitseamet teostab järelevalvet pürotehnilise toote jaemüügi üle vastavalt tarbijakaitseadusele, arvestades käesolevast seadusest tulenevaid erisusi.

§ 79. Maksu- ja Tolliameti pädevus

Maksu- ja Tolliamet teostab järelevalvet lõhkematerjali kolmandast riigist sisseveo ja kolmandasse riiki väljaveo üle vastavalt tollieeskirjadele tolliseaduse tähenduses, arvestades käesolevast seadusest tulenevaid erisusi.

§ 80. Riiklikku järelevalvet teostava ametiisiku õigused ja kohustused

(1) Riiklikku järelevalvet teostaval ametiisikul on õigus:

- 1) kontrollida käesoleva seaduse täitmist takistamatult ja ette teatamata;
- 2) järelevalveks vajaliku teabe saamiseks tutvuda asjakohaste dokumentidega ja saada neist ära kirju;
- 3) siseneda järelevalve teostamiseks lõhkematerjali või pürotehnilise toote käitlemiskohta;
- 4) teha vastavalt oma pädevusele ettekirjutusi või anda muid haldusakte.

(2) Riiklikku järelevalvet teostav ametiisik esitab tööülesannete täitmisel ametitõendi ja tagab talle järelevalve käigus teatavaks saanud äri- ja tehnikaalase teabe konfidentsiaalsuse, kui seadus ei näe ette selle teabe avalikustamist.

§ 81. Tehnilise Järelevalve Inspektsiooni järelevalvet teostava ametiisiku õigused

(1) Lisaks käesoleva seaduse § 80 lõikes 1 sätestatud õigustele on Tehnilise Järelevalve Inspektsiooni järelevalvet teostaval ametiisikul õigus:

- 1) kontrollida lõhkematerjali või pürotehnilise toote vastavust nõuetele;

2) peatada lõhkematerjali või pürotehnilise toote turule laskmine või kasutamine, kui selgub, et lõhkematerjal või pürotehniline toode ei vasta nõuetele, ning nõuda nõuetele mittevastava lõhkematerjali või pürotehnilise toote turult või kasutuselt kõrvaldamist ja keelata edaspidi sellise lõhkematerjali või pürotehnilise toote turule laskmine.

(2) Tehnilise Järelevalve Inspeksiooni peadirektoril või tema volitatud ametiisikul on käesoleva seaduse alusel Tehnilise Järelevalve Inspeksiooni pädevusse kuuluvates küsimustes õigus kohustada lõhkematerjali või pürotehnilise toote tootjat, tootja volitatud esindajat või isikut, kes laseb lõhkematerjali või pürotehnilise toote turule, teatama avalikkusele lõhkematerjali või pürotehnilise toote käitlemisega seotud ohtudest või edastada selline teade tootja, tootja volitatud esindaja või isiku, kes laseb lõhkematerjali või pürotehnilise toote turule, kulul.

§ 82. Ettekirjutus

(1) Käesoleva seaduse või selle alusel kehtestatud õigusaktidest tulenevate nõuete rikkumise lõpetamiseks, sealhulgas nõuetele mittevastava lõhkematerjali valmistamise, kasutamise, müügi, veo või katsetamise peatamiseks või inimeste eemaldamiseks objektilt, nõuetele mittevastava isiku vastutava spetsialistina tegutsemise lõpetamiseks või peatamiseks, teeb riiklikku järelevalvet teostav ametiisik ettekirjutuse, milles:

- 1) esitab nõude õigusrikkumise lõpetamiseks;
- 2) vajaduse korral esitab nõude õigusrikkumisega seotud tegevuse osaliseks või täielikuks peatamiseks;
- 3) kohustab tegema lõhkematerjali edasise käitlemise õiguspäraseks jätkamiseks vajalikke toiminguid.

(2) Kui ettekirjutus tehakse ettevõtja kohta, kes on registreeritud käesoleva seaduse § 71 lõikes 1 nimetatud registris, kannab riikliku järelevalve teostaja andmed ettekirjutuse kohta registrisse viie tööpäeva jooksul, arvates ettekirjutuse tegemise päevast. Ettekirjutust ei kanta registrisse, kui ettekirjutuse täitmiseks on ette nähtud lühem tähtaeg kui viis tööpäeva ning ettekirjutus ettenähtud tähtajaks täidetakse.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud ettekirjutuse täitmata jätmise korral võib riiklikku järelevalvet teostav ametiisik rakendada asendustäitmist või sunniraha asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras. Sunniraha ülemmäär on üldjuhul 10 000 krooni, lõhkematerjalisektori ettevõtja puhul aga 40 000 krooni.

§ 83. Otsus

(1) Tehnilise Järelevalve Inspeksiooni peadirektoril või tema volitatud ametiisikul on õigus teha registrist kustutamise või käitlemisloa peatamise või kehtetuks tunnistamise otsuse aluseks olev otsus, kui:

- 1) ettekirjutus on jäetud korduvalt täitmata või
- 2) ettevõtja ei vasta asjaomasel tegevusalal tegutsemiseks esitatud nõuetele.

(2) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud otsus tehti ettevõtja kohta, kes tegutseb registri registreeringu alusel, edastab Tehnilise Järelevalve Inspeksioon teate otsuse kohta registri volitatud töötlejale koos otsuse koopiaga kahe tööpäeva jooksul, arvates otsuse tegemise päevast.

(3) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud otsus tehti ettevõtja kohta, kes tegutseb käitlemisloa alusel, edastatakse otsus käesoleva seaduse §-s 21 nimetatud komisjonile.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud otsus tehakse isikule teatavaks ning antakse kätte allkirja vastu või saadetakse posti teel väljastusteatega kahe tööpäeva jooksul, arvates otsuse tegemises päevast.

§ 84. Ettekirjutuse või toimingu vaidlustamine

(1) Isikul, kelle suhtes Tehnilise Järelevalve Inspeksiooni ametiisik tegi ettekirjutuse või muu toimingu, on õigus mittedõustumise korral see vaidlustada, esitades kirjaliku vaide Tehnilise Järelevalve Inspeksiooni peadirektorile kümne tööpäeva jooksul, arvates ettekirjutusest või muust toimingust teadaasaamise päevast.

(2) Vaiet ei saa esitada Tehnilise Järelevalve Inspeksiooni peadirektori haldusakti või toimingu peale.

(3) Vaide esitamine ei võta kohustust täita ettekirjutust ega võta õigust pöörduda halduskohtusse.

(4) Tehnilise Järelevalve Inspeksiooni peadirektor vaatab vaide läbi ja teeb otsuse 14 tööpäeva jooksul, arvates vaide saamise päevast.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud otsus tehakse vaide esitajale teatavaks ning antakse kätte allkirja vastu või saadetakse posti teel väljastusteatega kahe tööpäeva jooksul, arvates otsuse tegemises päevast.

§ 85. Lõhkematerjali ja pürotehnilise toote kontrollimine

(1) Tehnilise Järelevalve Inspeksioonil on riikliku järelevalve käigus õigus võtta lõhkematerjali või pürotehnilise toote tootjalt või turule laskjalt lõhkematerjali või pürotehnilise toote nõuetele vastavuse

tuvastamiseks tasu eest vajalik kogus lõhkematerjali või pürotehnilist toodet ja lasta teha asjakohane ekspertiis. Kontrollimiseks võetud lõhkematerjali või pürotehnilise toote eest makstav tasu ei või ületada toote turuhinda.

(2) Ekspertiisi kulud kannab Tehnilise Järelevalve Inspeksioon. Ekspertiisi tegemisse võib kaasata pädevaid isikuid (eksperte), kes esitavad oma arvamuse kirjalikult.

(3) Kui tuvastatakse, et lõhkematerjal või pürotehniline toode ei vasta kehtestatud nõuetele, peab selle tootja või turule laskja tagastama käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tasu ning hüvitama ekspertiisi dokumentaalselt tõendatud kulud.

(4) Konfiskeeritud või käesoleva seaduse § 4 alusel või riikliku järelevalve teostamise käigus üleantud lõhkematerjali ja pürotehnilise toote hoidmise, võõrandamise, säilitamise ja hävitamiseks üleandmise korra kehtestab Vabariigi Valitsus.

12. peatükk **VASTUTUS**

§ 86. Lõhkematerjali ja pürotehnilise toote turule laskmise, kasutamise ja hoidmise nõuete rikkumine

(1) Lõhkematerjali või pürotehnilise toote turule laskmise, kasutamise või hoidmise nõuete rikkumise, samuti lõhkematerjali või pürotehnilise toote kasutamisele kehtestatud piirangute eiramise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.

§ 87. Pürotehnilise toote Eestisse toomise nõuete rikkumine

(1) Pürotehnilise toote Eestisse toomise eest ilma sellest Tehnilise Järelevalve Inspeksioonile teatamata, kui selline teatamine oli nõutav, – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 30 000 krooni.

§ 88. Lõhkematerjali ja pürotehnilise toote üleandmise nõuete rikkumine

(1) Lõhkematerjali või pürotehnilise toote üleandmise eest isikule, kellel ei ole lubatud lõhkematerjali või pürotehnilist toodet vallata, – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 30 000 krooni.

§ 89. Arvestuse pidamise nõuete rikkumine

(1) Lõhkematerjali või pürotehnilise toote käibe üle arvestuse pidamise nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 30 000 krooni.

§ 90. Isiku nõuetele vastavuse hindamise ja tõendamise nõuete rikkumine

(1) Isiku nõuetele vastavuse hindamise ja tõendamise nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 000 krooni.

§ 91. Pädevustunnistusega töötamine

Käesoleva seaduse alusel nõutava pädevustunnistusega tegutsemise eest tegevusalal, millel nõutakse töötajalt pädevustunnistust, – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

§ 92. Menetlus

(1) Käesolevas peatükis sätestatud väärtegadele kohaldatakse karistusseadustiku üldosa ja vääртеomenetluse seadustiku (RT I 2002, 50, 313; 110, 654; 2003, 26, 156; 82, 557; 88, 590) sätteid.

(2) Käesoleva seaduse §-des 86–91 nimetatud väärtegade kohtuväline menetleja on Tehnilise Järelevalve Inspeksioon.

(3) Tehnilise Järelevalve Inspeksioon või kohus võib kohaldada käesoleva seaduse §-des 86–88 nimetatud väärtegade toimepanemise vahendi või vahetuks objektiks olnud aine või eseme konfiskeerimist vastavalt karistusseadustiku §-le 83. Konfiskeeritud lõhkematerjalile või pürotehnilisele tootele kohaldatakse käesoleva seaduse § 85 lõikest 4 tulenevat.

13. peatükk RAKENDUSSÄTTED

§ 93. Üleminekusätted

(1) Lõhkematerjali ja pürotehnilise toote käitlemise ja käibe kohta enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud õigusaktide alusel väljaantud load, tunnistused, kutsetunnistused, eeskirjad, juhendid ja muud dokumendid, mis ei ole vastuolus käesoleva seadusega, kehtivad kehtivusaja lõpuni, kuid mitte kauem kui viis aastat pärast käesoleva seaduse jõustumist.

(2) Käesoleva seadusega reguleeritud tegevusalal tegutsev isik, kellel enne käesoleva seaduse jõustumist tegevusluba või registreering ei olnud nõutav, võib tegevusloata või registreeringuta tegutseda kuni kuus kuud käesoleva seaduse jõustumisest arvates. Pürotehnilise toote käitleja peab end kandma käesoleva seaduse § 71 lõikes 1 nimetatud registrisse 2004. aasta 1. novembriks.

(3) Käesoleva seadusega reguleeritud tegevusalal tegutsev isik, kellel enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud korra kohaselt oli tegevusluba nõutav, võib selle loa alusel edasi tegutseda loa kehtivuse lõpuni. Selline isik peab oma tegevuse käesolevast seadusest tulenevate nõuetega kooskõlla viima käesoleva seaduse jõustumisest arvates ühe aasta jooksul.

(4) Isiku nõuetele vastavuse hindaja ja töendaja puudumise korral täidab käesolevas seaduses sätestatud isikute hindamise ja tõendamise ülesandeid Tehnilise Järelevalve Inspeksioon, arvestades käesolevas seaduses sätestatud. Tehnilise Järelevalve Inspeksiooni poolt tehtavate isiku hindamise ja tõendamise toimingute eest tuleb tasuda riigilõiv.

(5) Käesoleva seaduse §-s 96 nimetatud lõhkematerjaliseaduse (RT I 1997, 86, 1461; 2001, 65, 377; 85, 510; 88, 531; 2002, 47, 297; 53, 336; 61, 375; 63, 387; 2003, 20, 116; 88, 591 ja 594; 2004, 2, 7; 13, 86) § 4 kohaselt asutatud riiklik lõhkematerjaliregister likvideeritakse. Selle registri andmed säilitatakse alaliselt Tehnilise Järelevalve Inspeksioonis.

(6) Pürotehnilise toote kohta enne käesoleva seaduse jõustumist väljastatud kasutusload tuleb viia käesoleva seadusega kooskõlla 2005. aasta 1. maiks. Tehnilise Järelevalve Inspeksioon vaatab pürotehniliste toodete kohta väljastatud kasutusload läbi ning viib need käesoleva seadusega kooskõlla.

§ 94–96. [Käesolevast tekstist välja jäetud]

§ 97. Seaduse jõustumine

(1) Käesolev seadus jõustub 2004. aasta 1. mail.

(2) Käesolevas seaduses Vabariigi Valitsuse või ministri määruse kehtestamiseks sätestatud volitusnormid jõustuvad käesoleva seaduse avaldamisel Riigi Teatajas.

¹ Euroopa Nõukogu 5. aprilli 1993. aasta direktiiv 93/15/EMÜ tsiviilotstarbeliseks kasutamiseks mõeldud lõhkematerjali turule laskmist ja järelevalvet käsitlevate sätete ühtlustamise kohta (EÜT L 121, 15.05.1993 lk 20).